



VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
6 MAART 2024

INDEX RAAD 6 MAART 2024

NR AGENDA	OMSCHRIJVING	BLZ
1	Vaststellen agenda	3
2	Lijst ingekomen stukken	4
3	Vaststellen verslag raadsvergadering 31 januari 2024	4
4	Vaststellen verslagen commissievergadering 18 en 24 januari en 14 februari 2024	4
5	Raadsvoorstel repareren onbedoelde effecten parkeren <i>rechtstreeks geagendeerd</i>	4
6	2e wijziging legesverordening 2024 <i>rechtstreeks geagendeerd</i>	4
7	Benoeming leden college van bestuur GGH <i>rechtstreeks geagendeerd</i>	5
8	M24-05 Oversteek Kleine Drift ingediend door de PvdA	5
9	M24-25 Openbaar toilet vriendelijke gemeente ingediend door de SP	6
10	Gemeentelijk Onderwijsbeleid (Hilversumse Educatieve Agenda 2024-2027)	8
11	Kredietaanvraag 'Flexwonen Circusterrein'	23
12	Actualisering Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek	28
13	Vragen aan het college	32
14	M24-029 – Zonder geld geen gemeenten	32
15	M24-032 – Beeldschone elektriciteitshuisjes	34
16	M24-033 – Houd Hilversum schoon	35
17	M24-035 – Huizen vol water M24-042 – Actie tegen wateroverlast stijgend grondwater	37
18	M24-044 – Zienswijzeprocedure sportnota	40
19	M24-045 – Geen vuiltje aan de lucht	41
20	M24-047 – Internationale vrouwendag	43

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 6 MAART 2024
(verslag)

Voorzitter: G.M. van den Top, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum) en M. Boukhriss (Hart voor Hilversum), de heren J.J.A.N. Deen (D66), R.J.H. Docter, (Democraten Hilversum) en J. van Drogen (GroenLinks), mevrouw F. Durlacher (Belang van Nederland), de heren M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum) en G.J. Ekelmans (VVD), mevrouw J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD), J.E.M.G. Göbbels (Democraten Hilversum), C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum) en S.J. Hexspoor (GroenLinks), de dames C. Jansson (Democraten Hilversum) en M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum), de heer T. de Jong (CDA), mevrouw J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Democraten Hilversum), J.P. Lahaise (PvdA) en R.J.C. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), B. Nanninga (ChristenUnie), J.T.M. van Nistelrooij (D66) en G.J. Postma (CDA), de dames R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum) en M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heer D.E.O. Streutker (CDA), mevrouw B. Verweij (SP), de heren P.C.M. Vonk (SP) en J.A. van Waarden (GroenLinks), mevrouw V. Wesselink (D66), de heren T.R. Westerneng (VVD) en A Zaabat (D66) en mevrouw E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: mevrouw A.J. van Meerveld.

Wethouders: de heer B. Heller, mevrouw K. van Hunnik, de heren A.R.C. Scheepers en N.G.T. van Voorden en mevrouw K.J. Walters.

Afwezig: de heer R.H. van Grieken (D66) en mevrouw B. van Hattum (D66).

1. VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER opent de raadsvergadering en heet allen hartelijk welkom. De festiviteiten van de viering van 600 jaar Hilversum zijn gestart met het nieuwjaarsconcert van het Radio Filharmonisch Concert. De beiaardier speelde inmiddels de Hymne van Hilversum op het carillon van het raadhuis. De Nacht van Hilversum heeft inmiddels plaatsgevonden, met de nieuwe film ‘Hilversum in zwart-wit’ en het concert van Waylon. Bij het raadhuisconcert gisteren werd duidelijk dat Hilversum echt een muziekstad is. Het feest gaat nog het hele jaar door met initiatieven die Hilversummers organiseren. Daartoe zal het college nog een agenda laten zien, om de raadsleden maximaal de mogelijkheid te bieden om bij die activiteiten te kunnen zijn en daarin een rol te kunnen vervullen.

Omdat de regio ook ontzettend betrokken is bij het feest worden er van daaruit petit fourtjes tijdens de vergadering uitgedeeld, die ook in het teken staan van Hilversum 600.

Bericht van verhindering is ontvangen van de raadsleden Van Grieken en Van Hattum van D66, zodat de vergadering met 35 raadsleden start. Wethouder Van Voorden zal vanaf omstreeks 21.00 uur de vergadering bijwonen.

Mevrouw DURLACHER stelt voor motie vreemd aan de orde van de dag M 24-45, van Democraten Hilversum, de PvdA, de ChristenUnie, D66 en GroenLinks, ‘Geen vuiltje aan de lucht’, van de agenda af te voeren, omdat over eenzelfde motie al enkele maanden terug uitvoerig is gedebatteerd en toen ook een besluit is genomen. Na een eenmaal genomen besluit is het niet een goede manier om dan een motie over hetzelfde onderwerp opnieuw in te dienen. Daarnaast valt het haar op dat de eerste motie is meegetekend door een fractielid van Hart voor Hilversum. Deze persoon is nu lid van een andere fractie, die nu de tegenmotie heeft ingediend.

De VOORZITTER stelt vast dat een raadslid voorstelt een geagendeerde motie vreemd aan de orde van de agenda af te voeren.

Het voorstel van BVNL om motie M 24-45, van Democraten Hilversum, de PvdA, de ChristenUnie, D66 en GroenLinks, 'Geen vuiltje aan de lucht', van de agenda af te voeren, wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 12 tegen 33 stemmen verworpen, met de stemmen van BVNL, Hart voor Hilversum en de VVD voor.

Vervolgens wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

De heer SCHEEPERS (wethouder) deelt mee dat de Raad van State vanochtend alle bezwaren tegen het bestemmingsplan Stationsgebied ongegrond heeft verklaard, waardoor het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, wat heel goed nieuws is voor het project. Het college realiseert zich echter wel terdege dat die ongegrondverklaring voor de bewoners aan het Langgewenst een heel zware domper en een grote teleurstelling is. Van begin af aan heeft het college gezegd samen met hen op te willen trekken om te kijken hoe het verleggen van de Centrumring zo goed mogelijk kan landen en hoe dat zo min mogelijk impact zal hebben op hun leefbaarheid. Op korte termijn zal met deze bewoners daarover een afspraak worden gemaakt om met hen daarover te spreken. Deze mededeling zal hij nog per brief aan de raad bevestigen.

2. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken. Afsproken is dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld.

Zonder stemming wordt vervolgens conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3. VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING VAN 31 JANUARI 2024

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. VASTSTELLEN VERSLAGEN COMMISSIEVERGADERINGEN 18 EN 24 JANUARI 2024

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. RAADSVORSTEL REPAREREN ONBEDOELDE EFFECTEN PARKEREN

De VOORZITTER deelt mee dat de gemeenteraad motie M 24-01 heeft aangenomen, met als doel twee onbedoelde effecten te repareren. Op basis van deze motie is het voorstel om de Verordening parkeerbelastingen 2024 aan te passen en de financiële effecten te dekken uit de reserve mobiliteitsfonds. Het voorstel is rechtstreeks geagendeerd als een hamerstuk.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

6. TWEEDE WIJZIGING LEGESVERORDENING 2024

De VOORZITTER geeft aan dat de raad de Legesverordening jaarlijks vaststelt. Het voorstel is om een aantal tekstuele onjuistheden te herstellen en de juridisch juiste verordening vast te stellen.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7. BENOEMING LEDEN COLLEGE VAN BESTUUR GEMEENTELIJK GYMNASIUM HILVERSUM

De VOORZITTER merkt op dat de bevoegdheid tot het benoemen van leden van het bestuur van het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum bij de gemeenteraad ligt. Het voorstel is om de heer Ter Haseborg en mevrouw Bartby te benoemen tot leden van het bestuur.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8. MOTIE M 24-05 OVERSTEEK KLEINE DRIFT, INGEDIEND DOOR DE PVDA

Motie M 24-05 ‘Pak gevaarlijke kruising nu aan’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 6 maart 2024; constaterend dat:

- de kruising fietspad-rijbaan Kleine Drift/Zuiderweg bij het Oosterspoorplein tot onacceptabel veel ongevallen leidt, met veelal letsel,
- de oorzaak vooral gezocht moet worden in de onoverzichtelijkheid, in combinatie met toenemend fietsverkeer, waaronder steeds vaker snelle e-bikes, en vooral tijdens de spitsuren druk autoverkeer;
- kiss & ride-plekken aan de Kleine Drift (Oosterspoorplein) vooral worden gebruikt om een snackbar te bezoeken of voor andere ‘boodschappen’;

overwegend dat:

- de aangenomen motie M 22-46, ‘Verkeersveilig in afwachting van Bruisend Hart’, een oplossing aandroeg die door de raad als onvoldoende werd beoordeeld, en daarom geen praktisch vervolg heeft gekregen;
- het aannemen en uitvoeren van motie M 22-46 een erkenning is dat de uitzonderlijk gevaarlijke situatie ter plaatse, hoewel deze niet als zodanig is ingeboekt;
- het niet nemen van maatregelen nooit de intentie van de raad is geweest;

voorts constaterend dat:

- de situatie ter plaatse nog steeds zeer onveilig is, met door omwonenden, ondernemers en overige getuigen waargenomen meerdere letselongevallen per week, soms zelfs per dag;
- vooral fietsers daarvan het slachtoffer zijn, terwijl ook voor voetgangers de oversteek als zeer riskant moet worden beoordeeld;

voorts overwegend dat:

- een tijdelijke oplossing wordt verlangd, tot herinrichting van het gebied in het kader van Bruisend Hart;
- na sluiting van de kleine spoorbomen de verkeersintensiteit in het gebied allicht zal afnemen maar dat de kruising/oversteek daarmee, zeker in de spits, niet veiliger wordt;
- de oplossing gezocht moet worden in een meer overzichtelijke kruising én verlaging van de snelheid van zowel autoverkeer als fietsers (incl. snorfietzers, e-bikes etc.),

draagt het college op:

1. met een nieuw ontwerp te komen voor een tijdelijke, veiligere inrichting van deze kruising;

2. met als richting:
 - a. verwijderen kiss & ride-plekken aan de Kleine Drift/Oosterspoorplein (dus behoud van deze stopplekken op Zuiderweg) om meer ruimte voor overstekende voetgangers en voor fietsers op de Kleine Drift te realiseren en de kruising overzichtelijker te maken voor autoverkeer komend vanaf de Larenseweg,
 - b. ter plaatse een stopverbod in te voeren en deze met fysieke maatregelen af te dwingen;
 - c. verhogen van de kruising en/of andere fysieke maatregelen (drempels, zebrapaden, stopstrepen etc.), zodanig dat duidelijk is dat overstekende voetgangers (vanaf het station richting Zuiderweg-Eemnesserweg) en fietsers voorrang hebben, met een snelheidsremmend effect op zowel autoverkeer als fietsers/snorfietsers;en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-05 van de PvdA en de ChristenUnie)

De heer LAHAISE licht de motie toe. Al in 2021 zag de raad in dat er iets met de kruising bij de Kleine Drift moest gebeuren, ook vanwege de kennis dat sluiting van de Kleine Spoorbomen voor autoverkeer tot minder auto's op dit drukke punt zal leiden. Bij Bruisend Hart zal daardoor een heel andere situatie ontstaan. De situatie is echter zo onoverzichtelijk en levensgevaarlijk dat er nu al maatregelen nodig zijn, in de hoop dat het aantal bijna-ongelukken en -aanrijdingen zal verminderen. Bijna drie keer per dag zijn er bijna-aanrijdingen.

De heer NANNINGA ziet nog niet dat er binnen korte tijd iets aan het Oosterspoorplein zal veranderen, terwijl er wel een urgent probleem is. Zijn kinderen heeft hij altijd op het hart gedrukt niet over het Oosterspoorplein te gaan, maar via de Beatrixtunnel en de Schapenkamp te rijden. Het is volgens hem belangrijk om veilige fietsroutes in Hilversum te hebben, zodat men kinderen met een gerust hart naar school kan laten fietsen. De vermelde kruising is een groot knelpunt in de verbinding tussen Oost en West, dat echt veiliger moet. Met de motie doet de raad wat er kan gegeven de huidige situatie. Nu hoopt hij dat de uiteindelijke oplossing, een autovrij groen plein op het Oosterspoorplein, er snel gaat komen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) heeft met haar collega Heller en ambtenaren gekeken wat er zou kunnen worden gedaan. Het college wil twee plekken van de kiss & ride zone afhalen, zodat er nog meer ruimte is voordat men op de kruising komt. Op de kruising wil het college een zebrapad aanleggen, zodat voetgangers er veilig kunnen oversteken. Op de fietsstraat Larenseweg-Zuiderweg worden twee verkeersdrempels voor fietsers voorgestaan, zodat hun snelheid wordt getemperd. Na de zomer wordt gestart met de aanpak van de Noorderweg, wat betekent dat er een kwart tot een derde minder verkeer op de Kleine Drift zal komen. Met deze maatregelen verwacht zij een goede invulling te hebben gegeven aan meer overzicht, veiliger oversteken voor fietsers en het afremmen van het fietsverkeer.

De heer LAHAISE heeft graag de toezegging dat op de vrijkomende plekken van de kiss & ride zone niet meer gestopt kan worden. Als die toezegging wordt gedaan trekt hij de motie in.

Mevrouw WALTERS (wethouder) doet die toezegging.

9. MOTIE M 24-25 OPENBAAR TOILETVRIENDELIJKE GEMEENTE, INGEDIEND DOOR DE SP

Motie M 24-25 'Zorg voor openbaar toilet vriendelijker gemeente Hilversum'

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 6 maart 2024;
constaterende dat:

- Hilversum niet is aangesloten bij de Hoge nood app om snel een WC te vinden;
- niet duidelijk te zien is waar zich een openbaar toilet bevindt;
- dit snel kunnen vinden wel van belang is voor mensen met een maag-, lever- of darmaandoening;

- het geplande onderzoek naar aanwezigheid en toegankelijkheid van toiletten waar Platform G&CZ bij betrokken was, in de week van de toegankelijkheid 2023 is geannuleerd door de gemeente vanwege gebrek aan ambtelijk personeel;
- rolstoelgebruikers als ze uit gaan willen weten of er een toegankelijk toilet in de buurt is;
- ouders met kleine kinderen een vuile luier willen veranderen voor een schone;
- er steegjes in het centrum zijn waar men overlast heeft door mensen die daar hun behoefte doen;

overwegende dat: -

- er door de SP fractie al eerder een motie hierover is ingediend;
- de inclusie agenda die is opgesteld na de ratificatie van het VNverdrag handicap en die is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders stelt dat iedereen met een beperking mee moet kunnen doen in de samenleving;
- het snel kunnen vinden van een openbaar toilet er voor kan zorgen dat de overlast door wildplassen wordt teruggedrongen;

van mening dat:

- het teleurstellend is dat Hilversum in de lijst van toilet vriendelijke gemeenten pas terug te vinden is op plek 153¹;
- het niet meer uit durven gaan van mensen in een rolstoel omdat ze niet weten of er een toegankelijk toilet aanwezig is kan leiden tot eenzaamheid, een thema waar nu juist in wordt geïnvesteerd om het te bestrijden, dan wel te voorkomen;

draagt het college op:

- in samenspraak met belangrijke organisaties als bijvoorbeeld de Maag Lever Darm Stichting, Platform G&CZ e.a. te werken aan het opstellen van beleid om te komen tot een meer toiletvriendelijke gemeente, waarbij gestreefd wordt in de top 50 van de lijst met meest toilet vriendelijke gemeentes terecht te komen;
- de raad in Q2 van 2024 te informeren op welke manier men dit denkt te gaan bereiken;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-25 van de SP en de PvdA)

Mevrouw VERWEIJ heeft de motie ingediend, omdat Hilversum niet of nauwelijks voorkomt op de lijst van toiletvriendelijke steden. Een omissie in de motie is dat de app ‘Hoge nood’ niet zou worden gebruikt, maar dat is wel het geval.

Op de Groest is een beweegbaar toilet geplaatst dat meermaals naar beneden staat. Bij Mout is er een openbaar toilet, waarvoor de gemeente ook betaalt, maar zonder bordje dat aangeeft dat er daar een openbaar toilet is. Verschillende groepen hebben de SP gevraagd de gemeente iets te laten doen aan openbare toiletten. Daarom vraagt zij het college of de gemeente toiletvriendelijker kan worden.

De heer SCHEEPERS stelt dat, in tegenstelling tot wat in de motie staat, een eerdere motie niet is ingediend, omdat daarover van gedachten is gewisseld. Uit de app komen een heleboel openbare wc's naar voren, zodat hij denkt dat de openbare toiletvoorzieningen in Hilversum goed op orde zijn en duidelijk is waar die zich bevinden.

Hij is het met de SP eens dat het belangrijk is goede faciliteiten te hebben en die te ontsluiten. Daarover spreekt hij nog met de taskforce Centrum, waarmee het college uitvoering geeft aan de

¹ Lijst meest toilet vriendelijke gemeente 2023 <https://www.iederewctelt.nl/de-meest-toiletvriendelijke-gemeenten-van-2023/>

Gebiedsagenda Centrum. Er zijn overigens bij het tot stand komen van die gebiedsagenda geen opmerkingen gemaakt over behoefte aan wc's, ook niet door het platform chronisch zieken en gehandicapten. De voorliggende motie ontraadt hij.

Mevrouw VERWEIJ meent dat er wel degelijk behoefte is aan de zichtbaarheid van toiletten, omdat openbare toiletten die in de app 'Hoge nood' staan tijdens uitgaanstijden en na sluitingstijden niet beschikbaar zijn. Mensen die niet over een mobiele telefoon beschikken kunnen ook beter op openbare toiletvoorzieningen gewezen worden. Zij wil de motie graag in stemming laten brengen, omdat de gemeente hier het verschil kan maken door onderzoek te doen. Ook het platform chronisch zieken en gehandicapten en de Adviesraad Sociaal Domein zien de noodzaak daarvan in.

Mevrouw DURLACHER vraagt de wethouder om een harde toezegging te doen dat die het gestelde in de motie zal uitvoeren.

De heer SCHEEPERS (wethouder) zegt dat toe. Hij gaat met de taskforce Centrum in gesprek om indien nodig de faciliteiten te verbeteren.

De discussie bevreemdt hem enigszins, omdat Hilversum wel is vermeld in de app 'Hoge nood', hoewel in de motie staat dat dat niet het geval is. Daarop is te zien welke openbare toiletten gesloten of open zijn.

Mevrouw VERWEIJ had die omissie in de motie al in haar toelichting aangegeven. Zij wil graag van de wethouder een terugkoppeling naar de raad hebben van het gesprek met de taskforce Centrum.

De heer SCHEEPERS (wethouder) zegt die terugkoppeling toe.

De heer LAHAISE is blij met de toezegging om met de motie aan de slag te gaan, maar meent dat mensen op straat graag bordjes willen zien waarop staat waar openbare toiletvoorzieningen te vinden zijn.

De heer STREUTKER is het ermee eens dat er naast de app 'Hoge nood' ook bordjes op straat moeten zijn waarop staat waar openbare toiletvoorzieningen te vinden zijn.

Mevrouw VERWEIJ trekt de motie in gezien de gedane toezeggingen en zal ook haar best doen om de PR en marketing van openbare toiletvoorzieningen meer onder de aandacht te brengen.

10. GEMEENTELIJK ONDERWIJSBELEID (HILVERSUMSE EDUCATIEVE AGENDA 2024-2027)

De VOORZITTER brengt naar voren dat de bestaande Hilversumse Educatieve Agenda 2021-2024 (HEA) in 2023 is geëvalueerd. Op grond van die evaluatie en de input van het onderwijsveld en kinderopvang is een geactualiseerde HEA tot stand gekomen voor een nieuwe beleidsperiode 2024-2027. De woordvoerders in de commissievergadering gaven unaniem aan het debat in de raadsvergadering te willen voeren en kondigden daarbij diverse moties en amendementen aan.

Mevrouw WESSELINK dient het volgende amendement in dat om aanmeldbeleid vraagt.

Amendement A 24-31 'Aanmeldbeleid'

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 6 maart 2024, behandelende de Hilversumse Educatieve Agenda 24-27;
constaterende dat:

er binnen het onderwijs in Nederland en dus ook in Hilversum een trend is ontstaan waarbij populaire scholen wachtlijsten hebben en ouders hun kinderen al vlak na de geboorte bij deze scholen aanmelden. Daarnaast melden ouders hun kinderen vaak bij meerdere scholen tegelijk aan. Overwegende dat:

- deze ontwikkeling ongewenst is omdat er geen overzicht meer is bij de scholen over het aantal leerlingen dat zij zullen krijgen, wat gevolgen heeft voor onder andere het huisvestingsbeleid;
- eerlijke kansen worden bevorderd wanneer ouders hun kinderen gelijktijdig aanmelden in plaats van op verschillende leeftijden (0 jaar versus 3 jaar);
- op dit moment onduidelijk is hoe scholen de keuze maken over aannamebeleid betreffende nieuwe leerlingen en een centraal aanmeldsysteem bijdraagt aan inzicht in deze kwesties;
- vele gemeenten ons al naar tevredenheid zijn voorgegaan in dit beleid;

besluit:

- beslispunt 1 van het concept-raadsbesluit te wijzigen zodat deze als volgt komt te luiden:
 1. De Hilversumse Educatieve Agenda 2024-2027 vast te stellen, met de volgende aanvulling: In de Hilversumse Educatieve Agenda wordt op pagina 16 bij speerpunt C, doorgaande ontwikkellijn, toegevoegd:
 - ‘7. We ontwikkelen een aanmeldbeleid. We doen dit in samenwerking met de schoolbesturen.’
- het college de opdracht te geven de raad van de voortgang op de hoogte te houden en de eventuele financiële consequenties, die hieruit voortvloeien, te verwerken in de voorjaarsnota.”

(Amendement A 24-31 van D66 en de PvdA)

Het proces van aanmelden is nu onduidelijk. Sommige scholen adviseren om kinderen al voor hun tweede levensjaar aan te melden, terwijl de gemeente Hilversum op haar website heeft staan dat dat pas vanaf een leeftijd van 3 jaar mag. Dat noemt zij oneerlijk, welke oneerlijkheid gecreëerd wordt door die onduidelijkheid. Ouders die hun pasgeboren baby aanmelden bij meerdere scholen die hebben geluk, want ze zijn op tijd. Ouders die netjes wachten tot ze een brief krijgen vissen echter naast het net. Deze gang van zaken vindt zij ook ondoorzichtig, omdat niet bekend is hoe scholen keuzes en selecties van kinderen maken. Daarnaast zijn er daardoor slechte prognoses te maken voor bijvoorbeeld het Integraal Huisvestings Plan (IHP). Zij vindt daarom dat aanmeldbeleid in de HEA opgenomen moet worden.

D66 wil evenals de HEA segregatie aanpakken, maar wat haar betreft is dat nog niet duidelijk genoeg. Dat wordt besproken in de lokaal educatieve agenda (LEA), die voor haar een black box is. Daarom wil zij graag dat er een meetbaar, ambitieus en concreet plan komt, waarover de raad mag meedenken en waarover men in gesprek kan gaan. Daarover dient zij de volgende motie in.

Motie M 24-34 ‘Concrete doelen tegen onderwijssegregatie’

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 6 maart 2024, behandelende de Hilversumse Educatieve Agenda 2024-2027;

constaterende dat:

- kansengelijkheid een van de belangrijkste speerpunten/waardes is die zijn vastgesteld in het overkoepelende document ‘Visie sociaal domein: Wij zijn Hilversum’;
- het college in het voorwoord van de HEA stelt: ‘Het is ook van groot belang dat we aandacht blijven besteden aan het thema segregatie. Het is essentieel om ervoor te zorgen dat alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, gelijke kansen krijgen in het onderwijs. Dit vraagt om een actieve aanpak om segregatie tegen te gaan. We moeten streven naar inclusieve onderwijsomgevingen en programma’s die diversiteit omarmen’;
- het woord segregatie vijf keer wordt genoemd in de HEA;

overwegende dat:

- er één concrete maatregel is opgenomen in de HEA om segregatie tegen te gaan, namelijk: bevordering van integratie en tegengaan van segregatie bespreken in het bestuurlijk overleg;
- er meer nodig is om segregatie tegen te gaan binnen de gemeente;
- door concrete maatregelen op te stellen om segregatie tegen te gaan, we zowel de kinderen helpen die het betreft, alsook de kansengelijkheid bij ouders vergroten;

roept het college op:

in 2024 met een plan te komen om segregatie te verminderen en dit in de commissie en de raad te agenderen in Q1 2025. In dit plan worden concrete (meetbare) ambities en doelen opgesteld en worden instrumenten meegenomen om segregatie te verminderen¹;
en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-34 van D66 en de PvdA)

- 1 <https://www.gemengdescholen.nl/wp-content/uploads/2021/12/gemeentelijk-beleid-en-onderwijssegregatie-2.pdf>

Mevrouw REMMERS merkt op dat de coronacrisis iets heeft betekend voor het onderwijs en het lerarentekort groter is geworden. Ook voor de coronacrisis waren de resultaten niet goed. Toen kon al 27% van de leerlingen in het basisonderwijs niet schrijven op het afgesproken minimale basisniveau. Op 27 februari jl. las zij in een bericht dat 72% van de vmbo-leerlingen niet op basisschoolniveau kan rekenen. Dat noemt zij verschrikkelijk, omdat dat consequenties heeft voor de rest van hun leven. Zij kunnen nauwelijks brieven van de overheid lezen, hoofdrekenen is voor hen geen optie en ook kunnen zij na een etentje in een restaurant geen rekening verdelen. Dat alles leidt tot schaamte en vermijding van meedoen in de maatschappij. In de nota mist zij vooral een gevoel van urgentie. De segregatie is in de afgelopen jaren vergroot, zodat er meer focus moet zijn en de gemeente meer moet doen. De komende twee jaren heeft de gemeente extra geld beschikbaar van budgetten die de afgelopen twee, drie jaar niet op zijn gegaan. In die jaren komt het dus nog wel goed, maar haar zorgen richten zich op de jaren erna.

In motie M 24-30 vraagt zij daarom om concretere doelen, net zoals het onderwijs hoge ambities stelt. Die doelen wil zij laten vaststellen voor twee jaar en daarna evalueren. Dan kan men bezien of er voldoende middelen beschikbaar zijn. Vanaf 2027 is er namelijk beduidend minder budget beschikbaar. Amendement A 24-31 van D66 over het aannamebeleid steunt GroenLinks graag. Over segregatiebeperking wacht zij graag de reactie van de wethouder af.

Motie M 24-30 ‘Hoge ambities opnemen in de Hilversumse Educatieve Agenda’

“De raad van Hilversum, bijeen in vergadering op 6 maart 2024, besprekend de Hilversumse Educatieve Agenda (HEA) 2024-2027;

constateert dat:

- de Rijksmiddelen, die aangevuld worden met gemeentelijke middelen, expliciet bedoeld zijn om kansengelijkheid te vergroten voor jeugdigen;
- in deze HEA financiële middelen uit voorgaande jaren, evenals resterende NPO-middelen, worden ingezet om kansengelijkheid te vergroten;
- deze middelen uit voorgaande jaren niet langer dan wel minder beschikbaar zijn vanaf 2026;
- het SER-advies Hoe bereik je gelijke kansen in het onderwijs | SER uit 2021 nog steeds zeer actueel is, met als belangrijkste aanbeveling: Investeer ongelijk om gelijke kansen te bewerkstelligen;
- VVE¹-programma’s succesvol kunnen zijn, mits het primair onderwijs hierop voortborduurde en er sprake is van een professioneel (duurzaam georganiseerd) aanbod;
- laaggeletterdheid onder volwassenen in Hilversum procentueel meer voorkomt dan landelijk (14 versus 12 %);
- versterking van het onderwijsaanbod (in de vorm van VVE) op zo jong mogelijke leeftijd van groot belang is;

constateert voorts dat:

- in de nota wordt vermeld welke indicatoren in de DIN² zijn opgenomen³ die gemonitord worden;
- er door het college geen concrete doelen worden vermeld, die bij de voorgenomen inzet worden verwacht;
- zonder heldere doelen een evaluatie over het al dan niet behaalde succes van de inzet onmogelijk is;

draagt het college op om:

1. voorafgaand aan het nieuwe schooljaar '24-'25 ten aanzien van de beschreven indicatoren doelen (in percentages) op te nemen in de DIN;
2. deze in een raadsinformatiebrief aan de gemeenteraad te melden;
3. een tussentijdse evaluatie van deze HEA in relatie tot de behaalde doelen na afloop van schooljaar '25-'26 op te stellen;
4. deze aan te bieden aan de gemeenteraad uiterlijk in kwartaal 3 van 2026 met tegelijkertijd een uitspraak over de toereikendheid van de middelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-30 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en D66)

- 1 Voor- en vroegschoolse educatie
- 2 Doelen Inspanningen Netwerk Sociaal Domein
- 3 Aantal doelgroep kleuters met een VVE indicatie, uitkomst kwaliteitsmeting VVE programma, aantal vrijstellingen van onderwijs, percentage jongeren met startkwalificatie, aantal unieke jeugdigen met geïndiceerde jeugdhulp, pag. 31 van de nota

Mevrouw VAN DE BEEK stelt vast dat een belangrijk agendapunt aan de orde is. De Hilversumse Educatieve Agenda is een onderwerp dat allen raakt, want de jeugd is de toekomst en die moet goed geregeld en georganiseerd worden. Er is al veel besproken en allen zijn het erover eens dat ieder kind een fijne school verdient, waarin het zich prettig voelt, het geïnspireerd wordt, uitgedaagd wordt en alle kansen krijgt om te groeien en te bloeien. Zij constateerde echter met bezorgdheid dat basisscholen in Hilversum niet uniform werken met een transparant aanmeldbeleid. Het aannamebeleid verschilt per school en is niet altijd even duidelijk voor ouders. Diverse scholen wijken af van de landelijke wetgeving in hun aanmeldprocedures. Bij meerdere scholen kun je als jaarling aangemeld worden, terwijl de wet voorschrijft dat dat vanaf je derde levensjaar mogelijk is. Democraten Hilversum vindt het van essentieel belang dat het aanmeldproces voor basisscholen in Hilversum voldoet aan de wettelijke en landelijke regels. Een transparant, eerlijk en rechtvaardig aanmeldbeleid noemt zij cruciaal, want het waarborgt gelijke kansen voor alle kinderen op onderwijs. Het naleven van deze regels draagt bij aan het verzekeren van de rechten van de ouders, maar ook van de kinderen bij het kiezen en aanmelden voor een basisschool. Daarom verzoekt zij het college om actie te ondernemen. Zij vraagt de wethouder in gesprek te gaan met de schoolbesturen, het aanmeldproces voor de basisscholen in Hilversum te bespreken en ervoor proberen te zorgen dat er overeenstemming is met de wettelijke regels, zoals die vastgesteld zijn door het ministerie van Onderwijs.

Naast het aanmelden wil Democraten Hilversum de vrijwillige ouderbijdrage belichten. Zij ziet met bezorgdheid dat de vrijwillige ouderbijdrage op de Hilversumse scholen niet altijd even vrijwillig wordt toegepast, wat in strijd is met de landelijke wetgeving. Bovendien is het beleid omtrent deze bedragen niet altijd duidelijk en transparant naar ouders of verzorgers toe, wat leidt tot ongelijke kansen. Elk kind verdient een gelijke toegang tot onderwijs, ongeacht de financiële situatie van ouders of verzorgers. Maar een hoge onvrijwillige bijdrage schaadt deze kansengelijkheid en versterkt segregatie in het onderwijs. Daarom vraagt zij de wethouder of zij het onderwerp wil bespreken met de schoolbesturen. Zij wil ervoor laten zorgen dat de vrijwillige ouderbijdrage op een correcte vrijwillige wijze wordt toegepast.

Motie M 24-39 ‘Aanmelding basisscholen Hilversum in overeenstemming met wettelijke landelijke regels’

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 6 maart 2024 behandelende agendapunt de Hilversumse Educatieve Agenda 2024-2027;

constaterende dat:

- basisscholen in Hilversum niet werken met een transparant aanmeldbeleid;
- in de praktijk het beleid per school kan verschillen en dat het aannamebeleid per school niet even transparant is voor ouders;
- in de praktijk blijkt dat er scholen in Hilversum zijn die werken met aanmeldprocedures die afwijken van de landelijke wetgeving;

overwegende dat:

- het essentieel is dat het aanmeldingsproces voor basisscholen in Hilversum voldoet aan de wettelijke landelijke regels;
- een transparant, eerlijk en rechtvaardig aanmeldingssysteem ervoor zorgt dat alle kinderen gelijke kansen hebben op onderwijs;
- het naleven van de wettelijke landelijke regels bijdraagt aan het verzekeren van de rechten van ouders en kinderen bij het kiezen en aanmelden bij een basisschool;

verzoekt het college:

1. ervoor te zorgen dat het aanmeldingsproces voor basisscholen in Hilversum volledig in overeenstemming is met de wettelijke landelijke regels, zoals vastgesteld door het Ministerie van Onderwijs, zodat het transparant en toegankelijk is voor alle ouders, ongeacht hun achtergrond, taal of sociale status;
2. met schoolbesturen in gesprek te gaan zodat het hierboven genoemde punt 1 gerealiseerd gaat worden;
3. in het derde kwartaal van 2024 verslag uit te brengen aan de gemeenteraad over de gesprekken met schoolbesturen en vorderingen m.b.t. het aanmeldproces voor kinderen in het basisonderwijs.”

(Motie M 24-39 van Democraten Hilversum)

Motie M 24-40 ‘De ouderbijdrage voor scholen is vrijwillig en blijft vrijwillig!’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op 6 maart 2024 behandelende agendapunt de Hilversumse educatieve agenda 2024-2027;

constaterende dat:

- de vrijwillige ouderbijdrage of schoolbijdrage op Hilversumse scholen niet altijd vrijwillig wordt toegepast, wat in strijd is met landelijke wetgeving;
- het beleid niet duidelijk en transparant is naar ouders of verzorgers dat deze bijdrage vrijwillig is;
- er nu keuzes gemaakt in worden in schoolkeuze door ouders of verzorgers omdat de vrijwillige schoolbijdrage gezien wordt als een belemmering;

overwegende dat:

- het essentieel is dat de vrijwillige bijdrage voor scholen in Hilversum voldoen aan de wettelijke landelijke regels;
- gelijke toegang tot onderwijs van essentieel belang is voor alle leerlingen, ongeacht de financiële situatie van hun ouders of verzorgers;
- hoge ouderbijdragen de kansgelijkheid schaden en de segregatie in het onderwijs versterken;
- het naleven van de wettelijke landelijke regels en een transparante informatievoorziening bijdraagt aan het verzekeren van de rechten van ouders en kinderen bij het kiezen van en aanmelden bij een basisschool;

verzoekt het college:

1. met schoolbesturen in overleg te gaan om ervoor te zorgen dat de vrijwillige ouderbijdrage op een correcte en vrijwillige wijze wordt toegepast, in overeenstemming met de landelijke wetgeving, zodat er een duidelijk, informatief en transparant beleid is naar ouders en verzorgers dat de vrijwillige ouderbijdrage ook ‘echt’ vrijwillig is;
2. in het vierde kwartaal van 2024 te rapporteren aan de gemeenteraad over de gesprekken met schoolbesturen over het toepassen van de vrijwillige ouderbijdrage.”

(Motie M 24-40 van Democraten Hilversum)

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/vraag-en-antwoord/is-de-vrijwillige-ouderbijdrage-op-de-basisschool-en-middelbare-school-verplicht>

Mevrouw DURLACHER koestert de keuzevrijheid van het onderwijs. Daarom vestigt zij de aandacht op artikel 23 van de Grondwet. Daarin is vastgesteld dat onderwijs voorwerp van overheidszorg is en het geven en de keuze van onderwijs vrij is. In artikel 26 lid 3 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens staat: ‘Aan de ouders komt in de eerste plaats het recht toe om de soort van opvoeding en onderwijs te kiezen, welke aan hun kinderen zal worden gegeven.’ In artikel 14 lid 3 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie staat: ‘De vrijheid om met in achtneming van de democratische beginselen instellingen voor onderwijs op te richten en het recht van de ouders om zich voor hun kinderen te verzekeren van het onderwijs en de opvoeding die overeenstemmen met hun godsdienstige, hun levensbeschouwelijke en hun opvoedkundige overtuiging worden geëerbiedigd volgens de nationale wetten, die de uitoefening ervan beheersen.’ In beide gevallen zijn de ouders de belangrijkste actoren en zou men kunnen zeggen dat de vrijheid van onderwijs is verankerd in het recht van ouders om onderwijs te kiezen of te creëren die bij hun overtuiging past. Zij roept daarom op om de keuzevrijheid van onderwijs te koesteren en onder andere niet voor centrale inschrijving te kiezen.

Mevrouw WESSELINK vraagt waar mevrouw Durlacher precies heeft gelezen dat de raad de keuzevrijheid wil beperken.

Mevrouw DURLACHER constateert dat D66 een aanmeldsysteem wil en aangeeft dat ouders wel een eerste of tweede keuze mogen hebben, maar als er op een bepaalde school geen plaats is de gemeente zou moeten bepalen waar kinderen naar school gaan.

Mevrouw WESSELINK meent naar aanleiding van die constatering dat mevrouw Durlacher een verkeerde versie van amendement A 24-31 over aanmeldbeleid voor zich heeft.

Mevrouw DURLACHER vindt dat ouders en niet de gemeente de eerste keuze voor school moeten kunnen hebben.

De heer LAHAISE stelt dat onderwijs voor de PvdA een speerpunt is en dat de kanselijkheid in Hilversum groter kan zijn. Ook zijn er in Hilversum leerachterstanden in te halen, in de ene buurt meer dan in de andere. Recente cijfers over slecht lezen en rekenen stemmen hem somber en daar moet wat hem betreft echt een tandje bij worden gezet. De Hilversumse educatieve agenda stelt hem wat dat betreft enigszins teleur. Daarom dient de PvdA motie M 24-30 over hoge ambities mede in, al beseft hij dat de gemeentelijke speelruimte beperkt is, wat ook blijkt uit hoe de motie is opgesteld.

Onderwijs moet er voor elk kind zijn, alleen kennen niet alle ouders altijd de weg naar de school die het beste past bij hun kind. De aanmeldroute is wat rommelig, zoals ook door Democraten Hilversum en D66 is gesignaleerd. Hij bepleit daarom met hen een centraal meldpunt voor alle kinderen vanaf 3 jaar en dient amendement A 24-31 over een centraal aanmeldbeleid mede in. Dat betekent niet dat ouders gedwongen worden om hun kind naar een bepaalde school te sturen.

De PvdA is voorstander van gemengde wijken en gemengde scholen. Daarom staat de naam van zijn fractie ook onder motie M 24-34 over segregatie. Verder wil de PvdA af van de drempel die de vrijwillige ouderbijdrage in de minder vrijwillige praktijk nogal eens opwerpt. Democraten Hilversum heeft daarover een motie ingediend, maar de PvdA wil graag een stapje verder gaan. Hij dient een motie in om vooruitlopend op landelijke wetgeving de ouderbijdrage te maximaleren, zoals ook in een aantal andere steden al lang gebeurt, zoals in Amsterdam, Utrecht en Rotterdam.

Motie M 24-41 'Maximeer vrijwillige ouderbijdrage'

"De gemeenteraad van Hilversum, bijeen in vergadering op 6 maart 2024, besprekend de Hilversumse Educatieve Agenda (HEA) 2024-2027;

constateert dat:

- de gemiddelde vrijwillige ouderbijdrage in Nederland op € 75,- ligt;
- de verschillen in het primair en voortgezet onderwijs echter enorm zijn, oplopend tot € 1.000,- (of meer) per kind/jongere;
- de vrijwilligheid van deze bijdrage relatief is;
- uit een enquête van Ouders & Onderwijs en het programma Kassa in 2021 bleek dat een op de vijf ouders druk voelt om te betalen, omdat hun kind anders wordt achtergesteld¹;

constateert voorts dat:

- Amsterdam sinds 2021 een maximum hanteert van € 225,- in het primair onderwijs;
- raden in meerdere gemeenten (o.a. Utrecht en Rotterdam) een maximum vragen;
- ook de Onderwijsraad adviseert om de ouderbijdrage te maximeren, omdat een hoge bijdrage het publieke karakter van het onderwijs te veel onder druk zet¹;
- de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen om te onderzoeken of volledige afschaffing van de ouderbijdrage mogelijk is;

overweegt dat:

- een forse vrijwillige ouderbijdrage de schoolkeuze ernstig kan beperken voor ouders met een lager inkomen;
- ouderbijdragen daarmee de kansengelijkheid schaden en de segregatie in het onderwijs versterken;

draagt het college op:

- vooruitlopend op mogelijke wetgeving in overleg met schoolbesturen alvast te komen met een plan om vrijwillige ouderbijdragen te maximeren op zowel PO- als VO-scholen;
- het resultaat van dit overleg uiterlijk Q3 2024 aan de raad terug te koppelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

(Motie M 24-41 van de PvdA)

1 Kamerbrief/beleidsreactie getiteld 'publiek karakter voorop' van 24-2-2022

De heer POSTMA herinnert aan de uitgebreide bespreking van de HEA in de commissievergadering. Het CDA is ook een groot voorstander van gelijke ontwikkelkansen voor jongeren. Niet elke jongere heeft namelijk die gelijke kansen. Je culturele achtergrond, maar ook je economische status, vooral die van je ouders, bepalen mede je ontwikkelkansen op termijn. Daarom vindt hij het investeren in gelijke kansen een belangrijk speerpunt. Dat vergt wel vergaande samenwerking met verschillende maatschappelijke actoren in het veld. Als je als kind naar school komt zonder ontbijt of je ervaart geen steun van je ouders over je leerprestaties, hoe ver kom je dan? En daarvoor is het belangrijk niet alleen naar het onderwijsveld zelf te kijken, maar ook bijvoorbeeld naar zorg-, sport- en andere maatschappelijke organisaties, waar kinderen bezig zijn of terechtkomen, zodat er een brede interpretatie kan zijn die ondersteunend kan zijn bij deze leerprestatie. Integrale samenwerking is dus van belang, wat ook zo is verwoord in de educatieve agenda. Dat doet overigens niets af aan de verantwoordelijkheid van de scholen zelf als het gaat om leerprestaties.

In de HEA zijn veel ambities opgenomen, bijvoorbeeld over de ontwikkeling van het IKC, digitaal onderwijs en leesvaardigheid, met onder andere de inzet van de bibliotheek, maar ook met het versterken van Nederlands als tweede taal. Hij ondersteunt graag deze voornemens, maar realiseert zich dat dat ook iets voor de lange termijn is. Graag komt hij dan ook met de wethouder in gesprek over hoe de raad met behulp van de nog te ontwikkelen DIN-methodiek de voortgang en het resultaat op deze voornemens goed kan monitoren en volgen.

Wat betreft het centrale aanmeldbeleid heeft hij om principiële redenen daarmee moeite. Het is ook belangrijk om zich te realiseren waar verantwoordelijkheden liggen. Die liggen er ook bij schoolbesturen zelf. Daarom heeft hij moeite met de zinsnede in het amendement om aanmeldbeleid te ontwikkelen. Hij vraagt zich dan af wie dat doet.

Mevrouw VERWEIJ heeft verschillende HEA's gezien, die overlopen van ambities, mooie plannen en gedachten. Vervolgens is het de vraag wat daarvan wordt gerealiseerd. Bij wat scholen hebben te doen heeft de gemeente eigenlijk maar een kleine rol. De gemeente zegt heel veel te kunnen veranderen en die broek is wat betreft de SP te groot.

In de afgelopen vier jaar was een substantieel bedrag begroot voor belangrijke taken, bijvoorbeeld € 200.000,- voor het maken van maatwerkplannen. Die plannen zijn niet gemaakt en het geld daarvoor is niet uitgegeven. Ook was € 80.000,- begroot voor het versterken van Jeugd en Gezin op taalscholen, welk geld ook niet is benut. Verder is € 260.000,- voor Bink begroot, welk bedrag eveneens niet is benut, vanwege onhaalbaarheid. Het verbaast haar dat de raad daarover niet is geïnformeerd. Als plannen niet worden uitgevoerd wil zij elk jaar van de wethouder weten hoe het met de voortgang gaat.

De raad heeft gekozen voor een centrale bibliotheek, maar in het belang van leesvaardigheid pleit zij voor meer dependances of locaties waar kinderen leesboeken kunnen halen, zoals in De Meent of Kerkelanden. Ook wenst zij meer werk te maken van voor- en vroegschoolse educatie.

De heer NANNINGA is blij dat zijn drie dochters in Hilversum op een christelijke basisschool hebben gezeten, waar zij naast regulier onderwijs iets extra's hebben meegekregen in de vorm van geloofsonderwijs, waardoor ze weten dat wat er ook gebeurt er altijd een God is die om je geeft en hoe je praktisch kan geloven, bijvoorbeeld door te bidden of het vieren van de christelijke feestdagen. Dat vond hij een hele mooie aanvulling op het reguliere onderwijs. Dat was uniek aan het onderwijs op De Wegwijzer. Naast sport, kunst en cultuur vindt hij geloofsopvoeding erg belangrijk voor de mentale ontwikkeling van kinderen. En dat punt mist hij in de voorliggende educatieve agenda. Het is echter moeilijk om in de raad daarvoor een meerderheid te krijgen, zodat hij geen amendement heeft ingediend om het woordje 'religie' toe te voegen aan de educatieve agenda. Het lijkt een terugkerend gemis dat de rol van religie in het sociale domein steeds weer wordt onderschat en misschien wel genegeerd. Het is naar zijn mening ook belangrijk dat ouders en hun kinderen voldoende te kiezen hebben op onderwijsgebied. Of het nu gaat om geloofsopvoeding of het soort onderwijs, vrijheid van onderwijs blijft een heel groot goed. En gelukkig is er in Hilversum veel te kiezen op dat gebied, hetgeen hij wil koesteren. En met die kanttekening wil hij best instemmen met amendement A 24-31 van D66 en de PvdA over het aanmeldbeleid. Er gaan namelijk ook dingen niet goed bij de aanmelding. Wellicht kan men met behoud van keuzevrijheid toch dingen verbeteren.

Verder is de educatieve agenda behoorlijk compleet en geeft die aan wat belangrijk is in de komende tijd. De agenda bevat nog wel veel tekst, met mooie zinnen, maar met weinig concrete en meetbare doelen. Daarom sluit hij zich graag aan bij motie M 24-30 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en D66, 'Hoge ambities opnemen in de Hilversumse Educatieve Agenda'.

De vrijwillige bijdrage noemt hij een voorbeeld van een beperking van kansengelijkheid. Sommige bijdrages zijn namelijk zo hoog dat een gezin met weinig inkomen die gewoon niet kan betalen. Daarom is hij het eens met de PvdA om daar een grens aan te stellen. Maar een grondslag daarvan is ook solidariteit. Grote moeite heeft hij met ouders die de vrijwillige bijdrage gemakkelijk kunnen betalen, maar dat niet doen, omdat die nu eenmaal vrijwillig is. Die ontwikkeling ziet men steeds vaker zien en baart hem zorgen. Die zorgen ziet hij niet terug in motie M 24-40 van Democraten Hilversum, 'De ouderbijdrage voor scholen is vrijwillig en blijft vrijwillig!' Die motie steunt hij dan ook niet.

Mevrouw ZEEUW VAN DER LAAN memoreert dat afgelopen maandag 4 maart het feest van Hilversum 600 jaar werd gevierd. Bij haar thuis werd op die datum een dubbel feest gevierd. Want haar jarige zoon werd ook nog eens vader van haar eerste kleinzoon. En bij de geboorte van een kindje is dat tijd voor reflectie. Door je kind te zien als ouder van zo'n klein kwetsbaar kindje zie je je kind met heel

veel verantwoordelijkheden. Dan reflecteer je op je eigen leven en dan realiseer je je nog meer dat het levenslot voor een groot deel wordt bepaald door je geboorteplek. En dat zelfs binnen Hilversum, want bij de geboorte van een kind komt er heel veel op de ouders af. Alles gaat digitaal. Hoe regel je zaken als je geen toegang hebt tot een smartphone en moeite hebt met lezen en het invullen van formulieren? Waar heeft je wieg gestaan, waren je ouders taalvaardig, hadden zij toegang tot websites en informatie over scholen, onderwijs, sportverenigingen, toeslagen en speciale regelingen? Ook het aanleren van digitale vaardigheden aan de ouders die deze kans niet hebben gekregen, draagt bij aan kansengelijkheid. Daarom dient zij de volgende motie in.

Motie M 34-36 'Digitaal samenleven, iedereen doet mee'

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 6 maart, behandelende de Hilversumse Educatie Agenda (HEA) 2024-2027;

constaterende dat:

- het in de hedendaagse maatschappij ondenkbaar is om zonder digitale ondersteuning te leven;
- 17% van de Nederlanders niet over de digitale basisvaardigheden beschikt;
- het beschikken over onvoldoende digitale vaardigheden kan leiden tot uitsluiting en tot ongelijkheid in toegang tot informatie, diensten en kansen op de arbeidsmarkt en het maatschappelijk leven;
- de VNG en de Alliantie Digitaal Samenleven (ADS) de Lokale Ketenaanpak Digitale Inclusie heeft ontwikkeld;
- hierbij de publieke, maatschappelijke én de private sector samenwerken om inwoners die (tijdelijk) digitaal niet mee kunnen doen door bijvoorbeeld een beperking, vaardigheden of simpelweg dat zij geen toegang hebben tot goedwerkende apparaten, te ondersteunen;
- het programma zoekt gemeenten die voorop willen lopen bij de invulling van de lokale ketenaanpak;
- de Alliantie Digitaal Samenleven (digitaalsamenleven.nl) in Hilversum bij Beeld en Geluid is gevestigd;
- de VNG stelt een bijdrage beschikbaar van € 22.500,- per gemeente voor de uitvoering van een lokale pilot,

voorts constaterende dat:

- de HEA als speerpunt (digi)taalbevordering heeft (speerpunt E, blz. 18);
- één van de concrete acties is om te onderzoeken hoe het onderwijsbeleid van de gemeente Hilversum kan aansluiten bij de aanpak van laaggeletterdheid onder volwassenen door een taaltraject op te zetten voor volwasseneducatie;
- ouders van schoolgaande kinderen geconfronteerd worden met de noodzaak om zaken digitaal te regelen en te organiseren;
- kinderen met digitaal en taalvaardige ouders kansrijker zijn;
- door digitale vaardigheden en (Nederlandse) taalvaardigheid ouders beter in staat zijn om mee te doen aan het maatschappelijk leven en de arbeidsmarkt;

overwegende dat:

- in Hilversum er ook ouders zijn van (nog niet) schoolgaande kinderen zijn, die tot de 'vergeten groep' behoren die geen kans hebben gekregen digitale vaardigheden op te doen en minder taalvaardig zijn dan hun kinderen;
- het Koplopersprogramma Lokale Ketenaanpak Digitale Inclusie in kaart kan brengen wat deze groep nodig heeft aan begeleiding om digitaal vaardiger te worden en een maatwerk programma kan ontwikkelen;
- de gemeente Hilversum benaderd is door ADS en De inschrijving voor deelname open staat tot juni 2024;

draagt het college op:

1. in gesprek te gaan met de Alliantie Digitaal Samenleven/ VNG om deelname aan het Koplopersprogramma te bespreken en dit gesprek terug te koppelen in Q2;
 2. wanneer naast de subsidie extra middelen nodig zijn, hiervoor terug te komen bij de voorjaarsnota;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-36 van de VVD en de PvdA)

Kinderen van niet digitaalvaardige ouders maken vaak mee dat zij veel te vroeg volwassen worden, omdat zij bijvoorbeeld de scheiding van de ouders moeten regelen, omdat de ouders niet weten hoe zij hun weg kunnen vinden door alle digitale formulieren. Er zijn kinderen die thuis niet gewend zijn om buiten te spelen, omdat buiten ver weg is. En er zijn ook kinderen die niet naar de buitenschoolse opvang gaan, zodat ze vanuit school naar huis gaan, maar dan ook heel snel thuis achter de televisie zitten. De HEA bevat een hele mooie verzameling specifieke initiatieven. Zij ziet echter een maatschappelijke trend die alle kinderen in Hilversum raakt, de beweegarmoede. De VVD vraagt daarvoor regelmatig aandacht. Met motie M 24-38 roept zij het college op om op dit punt iets meer te doen, namelijk inspireren en kennisdelen.

Motie M 24-38 ‘Sport en Bewegen: zo vanzelfsprekend’

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 6 maart, behandelende de Hilversumse Educatieve Agenda (HEA) 2024-2027;
constaterende dat:

- bewegen en sport een positief heeft effect op de lichamelijke mentale en sociale ontwikkeling en gezondheid;
- 56% van de Nederlanders niet voldoet aan de beweegrichtlijnen en de afgelopen paar jaar dit percentage is toegenomen;
- de Nederlanders ook kampioen zitten zijn: gemiddeld zitten we negen uur per dag;
- de NL sportraad op 31 januari 2024 het advies Nederland, sta op, Maak dagelijks voldoende bewegen vanzelfsprekend heeft gepubliceerd;
- bewegen een vanzelfsprekend onderdeel moet zijn van de alledaagse praktijk, ook in de kinderopvang en op school,

voorts constaterende dat:

- bijna de helft van de kinderen te weinig beweegt;
- voor kinderen van 4 tot 18 jaar de beweegrichtlijn geldt: minstens 1 uur per dag aan matig intensieve inspanning, zoals fietsen, wandelen of zwemmen: minstens driemaal per week spier en botversterkende activiteiten, zoals springen, dansen of krachtoefeningen;
- bewegen en sport niet op alle scholen een vanzelfsprekend onderdeel is van de alledaagse praktijk op scholen en op de kinderopvang;
- een programma als de Dynamische Schooldag waarbij zittend leren en bewegen regelmatig afgewisseld worden zodat kinderen naast cognitieve inspanning ook voldoende beweging, ontspanning, fysieke inspanning en sociale momenten hebben;
- de Dynamische schooldag opgestart is Fit & Vaardig op slechts enkele scholen draait of heeft gedraaid naar aanleiding van de tijdelijk beschikbare NPO-gelden;
- op de Vroegschoolse Educatie en de basisschool ook allen kinderen bereikt worden zodat ze jonge leeftijd aangeleerd kunnen worden gezond te leven met sport en bewegen in de natuur;

draagt het college op:

1. de opgedane ervaringen met de dynamische schooldag te presenteren aan de andere Hilversumse scholen in het basisonderwijs die zelf geen onderdeel waren van dit traject op basis van de tijdelijke NPO-gelden;
2. Hilversumse basisscholen die interesse hebben in een dergelijk programma te adviseren over het wegnemen van mogelijke knelpunten om ambities op dit vlak te realiseren;

3. de gemeenteraad schriftelijk te informeren of en hoeveel basisscholen praktische en/of financiële hulp zouden willen ontvangen om een beweegprogramma te kunnen introduceren;
en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-38 van de VVD)

Zij vraagt de wethouder om ervaringen met beweegprogramma's proactief met de andere scholen in Hilversum te delen. Een gezonde leefstijl begint immers met een actieve jeugd en daar hebben scholen een cruciale rol. Daarom denkt zij dat het goed is dat de gemeente hier een proactieve rol in zal vervullen.

Spreekster vraagt het college of het de prachtige film over Hilversum beschikbaar wil maken voor alle scholen in Hilversum. Misschien is daarvan ook een Engelse versie te maken, zodat alle jeugd de kans krijgt om kennis met hun woonplaats te maken.

Ten slotte wil zij nog iets toevoegen aan de viering van Hilversum 600 jaar. Dat is het mooie initiatief van Eva, die het kletslintje heeft bedacht. Als men dat lintje opspeldt betekent het dat men openstaat voor een gesprek, welk gesprek overal over kan gaan. Het kletslintje laat volgens haar zien open te staan voor kansengelijkheid, omdat men laat zien open te staan voor verbinding, zodat het uiteindelijk niet meer uitmaakt waar je wieg heeft gestaan.

Mevrouw REMMERS heeft in haar eerste termijn gezegd amendement A 24-31 van D66 en de PvdA over aanmeldbeleid te steunen, maar zij bedoelde motie M 24-39 van Democraten Hilversum. Een centraal aanmeldsysteem gaat haar namelijk nu te ver.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) zijn de naar voren gebrachte onderwerpen uit het hart gegrepen, evenals van de partners waarmee het college de afgelopen tijd zo intensief heeft samengewerkt. Samenwerking vond plaats met werkgroepen, de onderwijspartners, de kinderopvang en de maatschappelijke partners, zoals bijvoorbeeld Versa en de GGD. Er is immens veel met elkaar besproken. Er is ook gekeken naar wat in de vorige HEA heeft gestaan. Afgelopen tijd is gebleken dat de onderwijspartners en de mensen uit het veld de intenties en ambities uit de vorige heer HEA nu echt in hun hart hebben gesloten. Dat is ook besproken en uitgesproken in de pers door Jan Hofman, voorzitter van de lokaal educatieve agenda (LEA). Het is iemand die zich met hart en ziel inzet voor het onderwijs, zo ook voor het speciaal onderwijs, voor kinderen die extra zorg behoeven.

Helaas kan de gemeente niet alles. De gemeente vindt alles erg belangrijk, wil spreken met partners, bevorderen, uitdagen en aanjagen, maar de gemeente kan het niet zelf doen en heeft onderwijspartners nodig. Niet alleen omdat zij op basis van de wet gesprekspartner van de gemeente zijn hun eigen rol hebben, maar ook omdat zij voor de gemeente een belangrijke partner zijn om draagvlak te krijgen.

D66 diende amendement A 24-31 over aannamebeleid in, dat gelijk de vinger op de zere plek legde. Het college wil heel graag tot een vorm van aannamebeleid komen, maar kan dat niet zelf ontwikkelen. Daarom moet zij dit amendement ontraden. Hilversum kan een aannamebeleid namelijk niet afdwingen en heeft daartoe geen wettelijke bevoegdheden.

Mevrouw WESSELINK wijst erop dat zij het amendement na een gesprek van hedenmiddag met de wethouder heeft aangepast. Zij vraagt wat er in de tussentijd is gebeurd.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) licht nogmaals toe dat de gemeente niet zelf een aanmeldsysteem kan ontwikkelen. Wel kan zij over een aannamebeleid praten, ook zo dat zij daarnaar toe wil, maar zij moet eerst de onderwijsbesturen zo ver krijgen dat zij dat ook zo voelen. Dat is op dit moment nog niet zo. Wel staat zij achter dat idee.

Mevrouw WESSELINK wil niet zomaar een centraal aanmeldsysteem ontwikkelen en iedereen forceren om daaraan mee te doen, maar wel kan de gemeente de ambitie uitspreken en in haar beleid opnemen om een aannamebeleid te willen hebben. Daarmee kan men vervolgens aan de slag gaan. Dat kan volgens haar ook in de HEA staan. Zij vraagt wat de wethouder daarvan vindt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) stelt dat het geen probleem is als de raad zegt dat men in gesprek met onderwijsbesturen tot een aannamebeleid moet komen. Het amendement legt echter nu de verantwoordelijkheid in handen van de gemeente om een aannamebeleid te ontwikkelen, wat zij niet kan toezeggen. Zij kan wel proberen daarvoor draagvlak te krijgen en de urgentie overbrengen aan de onderwijsbesturen.

Mevrouw VERWEIJ dient amendement A 24-31 over aannamebeleid mede in. Zij snapt dat de wethouder eigenlijk niet over aannamebeleid zegt te gaan, maar de gemeentelijke website vermeldt dat kinderen op een bepaalde leeftijd bij scholen aangemeld kunnen worden. Die leeftijden zijn wettelijk bepaald en bepaalde scholen nemen daarmee een loopje. Zij vraagt wie daarop handhaaft.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) antwoordt dat de gemeente daarop niet handhaaft en ook niet kan handhaven, maar wel is het onderwerp een agendapunt in de LEA. De inspectie handhaaft daarentegen wel.

Mevrouw VERWEIJ wenst vervolgens te beschikken over gespreksverslagen van de LEA en verwacht dat de gemeente op aannamebeleid een 'grotere jas aantrekt' en een meer stevige positie inneemt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) zegt die gespreksverslagen niet toe, maar kan de raad wel rapporteren over de opbrengsten uit de LEA-overleggen.

Mevrouw VERWEIJ kondigt aan op grond van haar recht op informatie als raadslid de LEA-verslagen op te vragen en verwacht dat de wethouder die toestuurt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) vervolgt met te reageren op motie M 24-34 van D66 en de PvdA, 'Concrete doelen tegen onderwijssegregatie'. Het is een ongelooflijk belangrijk onderwerp, dat eigenlijk in samenhang met gelijke kansen moet worden gezien. Die twee begrippen liggen in elkaars verlengde. Het is een stug probleem en niet een onderwerp dat alleen bij onderwijsbeleid speelt. Bij onderwijsbeleid zou men daarmee echter wel iets kunnen. Het heeft te maken met alle plekken waar mensen bij elkaar komen. De gemeente wil dat allerlei soorten kinderen elkaar kunnen ontmoeten en wenst diverse wijken, scholen en sportclubs. Dat is bij (middel)grote gemeenten steeds minder het geval. Er staat meer dan één ding over segregatie in de HEA. Er zijn namelijk heel veel interventies en acties over segregatie in de HEA opgenomen, die in het verlengde van gelijke kansen liggen. Om van het tegengaan van segregatie een apart plan te maken zou betekenen de hele HEA te moeten ontvlechten, terwijl gelijke kansen en het tegengaan van segregatie dus in elkaars verlengde liggen. Daarom ontraadt zij motie M 24-34. Segregatie is een heel belangrijk onderwerp en daarom zegt zij toe daarover terug te koppelen over gesprekken in de LEA.

Vervolgens gaat zij in op motie M 24-30 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en D66, 'Hoge ambities opnemen in de HEA'. De indieners willen effecten weten van het ingezette beleid. Binnen het sociaal domein is het DIN ontworpen, waartoe de eerste stappen zijn gezet. Dat wordt telkens geladen met nieuwe cijfers en indicatoren. De indieners hebben voor onderwijsbeleid gevraagd dat voor de zomer te doen, omdat na de zomer het nieuwe onderwijsjaar weer begint. Dat is echter niet zo makkelijk, want het vraagt om nauwkeurig onderzoek naar gegevens welke daarin kunnen worden opgenomen. Desalniettemin is haar ambtelijk toegezegd dat dit tot de mogelijkheden kan behoren. Zij gaat dus haar uiterste best doen en verwacht in ieder geval voor de zomer een aantal criteria in het DIN op te nemen. Rapportage is dan zoals gevraagd mogelijk. Motie M 24-30 omarmt zij.

Dat doet zij eveneens met de moties M 24-39 van Democraten Hilversum over het aanmeldproces volgens de wettelijke regels en M 24-40 over vrijwillige ouderbijdrage van Democraten Hilversum, omdat die onderwerpen binnen de LEA bespreking behoeven. Dat gaat zij doen en zij zal daarover ook terugkoppelen. Een vrijwillige ouderbijdrage kan zij echter niet afdwingen.

Zij huldigt evenals BVNL de vrijheid van onderwijs. Het CDA had het over de DIN-methodiek en dat vindt zij een mooi instrument om het beleid eventueel aan te passen.

De SP had het over de gemeentelijke rol. De gemeente kan heel veel aanjagen, ook in de regio. Ook solidariteit is een gespreksonderwerp. Samenwerken en elkaar iets gunnen zijn soms ingewikkeld. Het is moeilijk om partijen bij elkaar te krijgen, zodat het belangrijk is dat ook wethouders van andere gemeenten daarachter staan, wat gelukkig het geval is.

Motie M 24-41 van de PvdA over het maximeren van de ouderbijdrage gaat haar iets te ver. Wel gaat het college het gesprek over dat onderwerp aan. Deze motie ontraadt zij.

De heer LAHAISE vraagt naar argumenten waarom de gemeente de ouderbijdrage niet maximeert en wat Hilversum op dat gebied anders maakt dan Amsterdam.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) wil eerst het gesprek met partijen aangaan en streven naar bewustwording en het gevoel van urgentie. Voorafgaand daaraan wil zij het niet hebben over aankomende wetgeving. Zij wil dus eerst het gesprek voeren en draagvlak in de LEA creëren.

De heer LAHAISE reageert dat meegaan met deze motie betekent dat men het eens is met de gedachte dat er idealiter een maximum aan de ouderbijdrage zou moeten zijn, wat vooruitloopt op wetgeving.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) weet niet of maximering het antwoord is. Zij vindt het prematuur om het nu al over maximeren te hebben.

Ten aanzien van motie M 24-36 van de VVD en de PvdA, 'Digitaal samenleven, iedereen doet mee', is de gemeente ook druk met digitale inclusie bezig. Er is een speciaal programma en een pilot met Beeld en Geluid opgericht. Beeld en Geluid is ook betrokken bij de Alliantie Digitaal Samenleven. De bibliotheek heeft op basis van subsidie van het Informatiepunt Digitale Overheid drie inloopsprekuren in de week, waar de genoemde doelgroepen terecht kunnen. Ook zijn er in de buurthuizen voorzieningen voor mensen die behoefte hebben aan digitale ondersteuning. De HEA richt zich vooral op de groep van 0 tot 23 jaar. Zij wil wel het gesprek aangaan, waarom de motie vraagt en bevordert dat er nog meer kan worden gedaan in de stad. Motie M 24-36 omarmt zij.

Het gestelde in motie M 24-38 van de VVD, 'Sport en bewegen, zo vanzelfsprekend', doet de gemeente eigenlijk al. Bij het invullen van de rijke schooldag kijkt het college wel naar scholen waar achterstanden zijn. Dan gaat het ook over sportmogelijkheden, naast mogelijkheden op het gebied van cultuur en natuur. In de motie leest zij een terugkoppeling over het aantal scholen dat er gebruik van maakt. De wethouder is het ermee eens dat er meer bewogen moet worden. Sommige kinderen zijn niet gewend om buiten te spelen. Ook deze motie omarmt zij.

Mevrouw WESSELINK verzoekt de voorzitter de vergadering voor vijf minuten te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 21.25 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 21.30 uur.

Mevrouw WESSELINK verandert amendement A 24-31 van D66, de PvdA en de SP, 'Aanmeldbeleid' in een motie waarvan het dictum luidt: 'de wethouder gaat in gesprek met de LEA over verschillende vormen van aanmeldbeleid en koppelt die terug naar de raad'. Daarbij worden de zaken genoemd in het amendement in de overwegingen meegenomen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) gaat met die motie akkoord vanwege haar intentie om in gesprek over het onderwerp te gaan. Dat onderstreept ook het belang van de daarbij benodigde onderwijsbesturen.

Mevrouw ZEEUW VAN DER LAAN informeert naar het verschil tussen het in een motie veranderde amendement en motie M 24-39 van Democraten Hilversum, 'Aanmelding basisscholen in Hilversum in overeenstemming met wettelijke landelijke regels'.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) ziet daartussen een duidelijk verschil, omdat het in de nieuwe motie gaat om een gesprek voeren en niet over wat per se de uitkomst moet zijn.

Mevrouw ZEEUW VAN DER LAAN vraagt zich af waarom beide moties niet samengevoegd kunnen worden.

Van mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) mogen beide moties samengevoegd worden, maar dat is aan de indieners.

Mevrouw WESSELINK leest in motie M 24-39 dat de indieners graag willen dat de wethouder de schoolbesturen wijst op het zich niet aan de wet houden. Daarentegen wil zij graag de wethouder op pad sturen om te kijken hoe schoolbesturen zich voelen bij aanmeldbeleid.

Mevrouw VAN DE BEEK wijst de wethouder niet alleen op landelijk beleid, maar wenst ook een transparant en eerlijk beleid. De indieners van de nieuwe motie kunnen zich wat haar betreft bij motie M 24-39 aansluiten.

De heer LAHAISE vindt dat beide moties elkaar prima aanvullen en elkaar niet uitsluiten. De PvdA kan dus voor beide moties stemmen.

De VOORZITTER stelt vast dat het college beide moties omarmt.

Tweede termijn

Mevrouw VERWEIJ herhaalt haar vraag of de wethouder het realiseren van dependances van de bibliotheek wil bespreken en is buitengewoon blij dat de wethouder heel serieuze gesprekken voert. Persoonlijk gelooft zij echter niet zoveel in serieuze gesprekken waarvan de doelstelling niet duidelijk is, maar zij hoopt dat die doelstellingen voor het aanmeldbeleid toch duidelijk zijn. Er zijn namelijk scholen in Hilversum die de wettelijke leeftijd van 3 jaar overschrijden. Zij hoopt dat het college met klem erop wijst dat dat niet kan. De SP overweegt daaraan een bijdrage te leveren door de scholen aan te wijzen die dat doen.

Lastig noemt zij het dat weinig is gezegd over VVE en de beschikbaarheid van faciliteiten. Als kinderen iets moeten leren moet er ruimte zijn. Er zitten nog steeds kinderen in containers, er is een tekort aan kinderopvang en de VVE kampt met een personeelstekort. Zij heeft daarom gevraagd volgend jaar terug te koppelen welke dingen in gang gezet zijn, waarbij zij niet wil wachten op het DIN.

Het idee van de VVD om scholen te interesseren voor de film over Hilversum vindt zij heel erg leuk. Naast in de Engelse taal, kan dat ook in andere talen gebeuren, zoals Turks, Arabisch en Oekraïens.

De SP spreekt zich tegen de vrijwillige eigen bijdrage uit en verwacht dat de wethouder de LEA- en OGO-verslagen naar de raad stuurt, waartoe zij een informatieverzoek zal doen.

Mevrouw WESSELINK pleit naast praten in LEA-verband ook voor doen, waarvoor D66 een aantal concrete voorstellen heeft gedaan.

Mevrouw REMMERS zegt de wethouder dank voor het vullen van het DIN. Ook zij vindt evenals de SP dat de wethouder een stevig standpunt mag innemen. Ongelijke kansen verminderen vindt zij namelijk heel belangrijk om dat met steun van de gemeenteraad te bespreken met schoolbesturen.

Zij vraagt het nieuwe dictum van het in een motie veranderde amendement A 24-31 te verduidelijken en die nieuwe motie met motie M 24-39 van Democraten Hilversum samen te voegen.

Wat betreft de ouderbijdrage is zij voor een nultarief en het verhogen van de lump sum, zoals dat in Amsterdam ook wordt toegepast.

De VOORZITTER begrijpt dat het dictum van het in een motie veranderde amendement als volgt luit: 'roept de wethouder op in gesprek te gaan met de LEA en de onderwijsbesturen over verschillende vormen van aanmeldbeleid en een terugkoppeling daarover te bieden aan de raad.'

De heer POSTMA verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 21.41 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 21.42 uur.

Mevrouw VAN DE BEEK deelt mee dat D66 ervoor kiest haar eigen motie vorm te geven zodat de beide moties over aanmeldbeleid gehandhaafd blijven.

Mevrouw WESSELINK deelt mee dat het dictum van de nieuwe motie van D66 als volgt luidt: ‘de wethouder gaat in gesprek met de LEA om te komen tot aanmeldbeleid’.

De heer FENNEMA brengt een punt van orde naar voren. In een motie staan overwegingen en constatering. Voordat de raad over een motie kan stemmen moet die beschikken over de gehele motie.

Mevrouw WESSELINK verwijst voor de overwegingen en constatering van haar nieuwe motie naar het eerder ingediende amendement A 24-31.

De heer FENNEMA is dat helder.

Het in een motie veranderde amendement A 24-31 van D66, de PvdA en de SP wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 9 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de SP, de ChristenUnie en de PvdA voor (het D66-lid van Nistelrooij is bij de stemming afwezig).

Motie M 24-39 van Democraten Hilversum, ‘Aanmelding basisscholen in Hilversum in overeenstemming met wettelijke landelijke regels’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 29 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van D66 en BVNL tegen.

Motie M 24-34 van D66 en de PvdA, ‘Concrete doelen tegen onderwijssegregatie’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 14 tegen 21 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, Democraten Hilversum, de SP en de PvdA voor.

Motie M 24-30 van GroenLinks, Democraten Hilversum, de PvdA en D66, ‘Hoge ambities opnemen in de Hilversumse Educatieve Agenda’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 34 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen, met de stem van BVNL tegen.

Zonder stemming wordt motie M 24-36 van de VVD en de PvdA, ‘Digitaal samenleven, iedereen doet mee’, aangenomen, onder aantekening dat BVNL geacht wenst te worden daartegen te hebben gestemd.

Zonder stemming wordt motie M 24-38 van de VVD, ‘Sport en bewegen, zo vanzelfsprekend’, aangenomen, onder aantekening dat BVNL geacht wenst te worden daartegen te hebben gestemd.

Zonder stemming wordt motie M 24-40 van Democraten Hilversum, ‘De ouderbijdrage voor scholen is vrijwillig en blijft vrijwillig!’, aangenomen, onder aantekening dat BVNL geacht wenst te worden daartegen te hebben gestemd.

Motie M 24-41 van de PvdA, ‘Maximeer vrijwillige ouderbijdrage’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 10 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, De SP, De PvdA ende ChristenUnie voor.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 34 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen, met de stem van BVNL tegen.

11. KREDIETAANVRAAG 'FLEXWONEN CIRCUSTERREIN'

De VOORZITTER geeft aan dat de raad in 2021 heeft besloten over te gaan tot uitwerking van een ruimtelijke visie voor het Circusterrein. Toen is ook bepaald dat de mogelijkheden van tijdelijke huisvesting worden onderzocht. Een integraal haalbaarheidsonderzoek heeft geleid tot een plan om tot realisatie van circa vierhonderd flexwoningen te komen. Dit plan is door de commissie besproken, waarbij de woordvoerders in meerderheid positief waren over het voorstel. Er zijn ook moties en amendementen over verschillende onderwerpen aangekondigd. Daarover zal vanavond verder worden gedebatteerd.

De heer DOCTER memoreert dat hij tijdens zijn studieperiode in Delft van een voor hem afgestudeerde kennis een studentenkamer kon overnemen. Hij was daarmee de koning te rijk. Het was een kleine kamer, met alleen een wastafel en op de gang een gedeelde wc. Maar in de euforie van eindelijk zelfstandig zijn speelde dat geen rol. Hij was bevoorrecht en wist dat het een tijdelijk adres zou zijn. Als zijn carrière op gang gekomen zou zijn, zou hij al snel een eigen huis kunnen kopen. De mensen voor wie de voorgestelde flexwoningen gebouwd gaan worden zijn over het algemeen minder bevoorrecht. Of ze nu spoedzoekers, bankslapers of statushouders zijn, ze komen uit benarde omstandigheden en verdienen naar zijn mening beter dan een studio die te klein is om zich verder te ontplooien en hun vleugels uit te slaan, zoals het college wil. En die studio is bovendien niet bevorderlijk voor hun mentale gezondheid. Dat de geboden oppervlakte van die huisvesting voor deze kwetsbare doelgroepen tijdelijk zal zijn, valt naar zijn opvatting te betwijfelen. Het ziet er dan ook niet naar uit dat de 3.000 woningen die het college tot 2030 gerealiseerd zou willen zien een haalbare en betaalbare doorstroming mogelijk zullen maken of substantieel meer woonoppervlak zullen bieden. En het is daarom dat Democraten Hilversum ervoor pleit op het Circusterrein flexwoningen van 45 m² en 51 m² te bouwen, waartoe hij het volgende amendement indient.

Amendement A 24-37 'Ook flexwoningen moeten goed en gezond zijn'

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 6 maart 2024, behandelend het voorlopig ontwerp (VO) voor 'Flexwonen Circusterrein' als stedenbouwkundig kader voor de verdere uitwerking naar een definitief ontwerp;

constaterende dat:

- in het voorlopig ontwerp sociale huurwoningen zijn opgenomen met een gebruiksoppervlakte van 25, 45 en 51 m², voor tijdelijke bewoning en met een huurprijs in de orde van ca. € 400,- – € 500,- per maand;
- deze zgn. flexwoningen bedoeld zijn voor starters en mensen die in de knel zitten;
- het daarbij onder meer gaat om mensen die uit een kwetsbare situatie komen, zoals spoedzoekers, zogenaamde bankslapers en statushouders;
- het college erkent dat het 'zeker bij het huisvesten van mensen die uit een kwetsbare situatie komen van belang is om aandacht te hebben voor hoe deze mensen straks samen gaan wonen en wat daarvoor nodig is';

voorts constaterende dat:

- de woningen van 25 m² slechts aan één zijde daglichttoetreding hebben,
- de wc in directe verbinding staat met de keuken;
- wanneer de leefruimte minimaal wordt ingericht met een tweepersoonsbed, een tafel met twee stoelen en een kast om kleding op te hangen en spullen op te bergen, er nog slechts ca. 12 m² vrije ruimte overblijft met in de woonruimte een breedte van circa 80 cm,

overwegende dat:

- uit sociaal-medisch onderzoek blijkt dat een te kleine woning het risico op mentale gezondheidsklachten vergroot¹;
- een woning van 25 m² ernstige beperkingen oplegt aan het woongenot en het persoonlijk welzijn;

- een gebrek aan privacy kan leiden tot stress en angst, vooral als meerdere mensen in een woning samenleven;
- een gebrek aan persoonlijke ruimte kan leiden tot gevoelens van opgesloten zijn en claustrofobie;
- het gevoel van niet in staat te zijn in een wat grotere woning te wonen kan leiden tot gevoelens van depressie;

voorts overwegende dat:

- de zinsnede in het raadsvoorstel ‘Op deze manier kunnen deze flexwoningen voor starters en mensen die in de knel zitten een mooie basis vormen om zich van daaruit verder te ontplooien’ daadwerkelijk recht moet worden gedaan;

besluit:

1. punt 2 van het raadsbesluit ‘Het voorlopig ontwerp (VO; bijlage 2) voor ‘Flexwonen Circusterrein’ vast te stellen, als stedenbouwkundig kader voor de verdere uitwerking naar een definitief ontwerp (DO); te wijzigen, zodat dit als volgt komt te luiden:
 2. het voorlopig ontwerp (VO) in goed overleg met de CRKM zodanig te herzien dat geen studio’s van 25 m², maar alleen woningen van 45 en 51 m² worden gerealiseerd en dat vervolgens als stedenbouwkundig kader aan de raad ter vaststelling aan te bieden.”

(Amendement A 24-37 van Democraten Hilversum)

- 1 Verwezen wordt naar onder meer het volgende onderzoek:
 - Onderzoek van Planbureau voor de Leefomgeving en het Sociaal en Cultureel Planbureau (2020): "Wonen in Nederland 2018-2019".
 - Onderzoek van de Universiteit van Amsterdam (2019): "The Impact of Restricted Living Space on College Student's Emotional and Cognitive Behaviors".
 - Onderzoek van de GGD Amsterdam (2016): "Wonen en gezondheid in Amsterdam".
 - Studie van de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam (2013): "De relatie tussen woonsituatie en psychische gezondheid bij oudere Nederlanders".
 - Rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2019): "Rapportage gemeenschappelijk wonen en gezondheid".

De heer VAN WAARDEN is in de war en leeft in de veronderstelling dat Democraten Hilversum ook graag veel betaalbare woningen bouwt. Als het amendement wordt aangenomen, dan scheelt dat tientallen woningen op het Circusterrein. Hij vraagt of Democraten Hilversum dat lagere aantal woningen compenseert door het blok hoger te maken.

De heer DOCTER antwoordt dat de heer Van Waarden daarvan niet op voorhand van uit kan gaan. Bij Democraten Hilversum gaat kwaliteit namelijk voor kwantiteit. Het ontwerp moet volgens hem toch nog herzien worden, ook al naar aanleiding van de opmerkingen van de commissie over de ontwerpqualität. Het stelt zich daarom voor dat de raad een nieuw ontwerp te zien krijgt en dat dat dan het kader wordt voor de verdere stedenbouwkundige uitwerking.

De heer VAN WAARDEN heeft uitgerekend dat het lagere aantal woningen een bouwlaag scheelt, wat voor Democraten Hilversum mogelijk problematisch kan zijn.

De heer DOCTER stelt voor die discussie naar aanleiding van het concrete ontwerp te voeren.

De heer VAN WAARDEN vraagt zich af wat er met de psychische toestand van mensen gebeurt die niet uit hun situatie van bankslaper, spoedzoeker of thuis bij hun ouders weg kunnen komen.

De heer DOCTER is bang dat de situatie allesbehalve tijdelijk zal zijn, omdat hij doorstromingsmogelijkheden eerst nog wil zien eer ze te geloven. Hij denkt dat mensen in flexwoningen in dezelfde benarde situatie terechtkomen.

De heer VAN WAARDEN vraagt of Democraten Hilversum graag met hem wil kijken waar elders in Hilversum in de hoogte kan worden gebouwd.

De heer DOCTER verklaart zich graag bereid om het realiseren van woningen met GroenLinks te bekijken.

Mevrouw DURLACHER komt in Nieuw-Vennep regelmatig langs een mooi woonblok met flexwoningen. Dat bevat ook relatief kleine woningen. Daar is te zien dat er een slaapbank in een ruimte staat met een grote televisie aan de muur. De bewoners hebben niet veel nodig en zijn heel blij met een dak boven hun hoofd. Volgens haar gaat het in dezen niet om een woning van 25 m², maar om een gebruiksoppervlak van 25 m². Zij vraagt of dat voor Democraten Hilversum eventueel nog verschil maakt.

De heer DOCTER reageert dat de woning 25 m² omvat, maar het gebruiksoppervlak 19 m² bedraagt. Gezien de indeling blijft er slechts een vrije loopruimte van 80 centimeter breed over, wat naar zijn mening niet voldoende is.

De heer EERENBERG vindt het het geld waard om flexwoningen te plaatsen op het Circusterrein. Het gaat om onbenutte grond beter te benutten voor wonen. Dat is een wens die Hart voor Hilversum al lang heeft en nu tot uitvoering komt. Sommige inwoners vinden het rijkelijk laat en hij denkt dat dat terecht is. Het is inderdaad zonde dat het terrein zo lang onbenut was. Het is fijn dat de flexwoningen er komen voor alle jongvolwassenen die zo lang bij hun ouders wonen en misschien nu een kans op hun eigen plekje krijgen.

Zorgen heeft hij echter ook. Het lijkt erop dat woningcorporaties hun eigen vinklijstjes kunnen afgaan, namelijk 15% van de woningen beschikbaar stellen voor huisvesting van statushouders, 15% voor huisvesting van bijzondere doelgroepen, huisvesting van spoedzoekers en daarnaast ook voor reguliere verhuur. Hij vraagt het college daarom af te spreken dat een goede spreiding plaatsvindt, zodat iedereen er tijdelijk prettig kan wonen en niet alle doelgroepen bij elkaar worden gezet, zodat er een fijne en veilige woonomgeving voor iedereen ontstaat. Ook vraagt hij het college om voorrang te verlenen aan Hilversumse inwoners en spoedzoekers. Daarnaast wenst hij dat corporaties gefaseerd te werk gaan bij de invulling van deze woningen, om vanaf het begin een uitgebalanceerde invulling te krijgen met betrekking tot de verschillende doelgroepen. Spreker informeert of het college bereid is om deze afspraken te maken met de corporaties.

De heer VONK is ontzettend blij met het initiatief vanwege het al lang braakliggende terrein. De SP vindt het belangrijk te kijken naar sport- en spelmogelijkheden. Hij hoopt dat de wethouder in gesprek gaat met Scouting Zuiderkruis, dat het terrein nu gebruikt en mogelijk goede ideeën heeft.

Als alleenstaande woningzoekenden een flexwoning van 25 m² toegewezen krijgen en straks mogelijk gaan samenwonen vraagt hij zich af hoe groot de kans is dat zij ook daadwerkelijk kunnen samenwonen. De SP steunt daarom het amendement. Verder vindt de SP het een goed voorstel.

De heer STREUTKER is ontzettend blij dat er eindelijk wat op het Circusterrein gebeurt, een plek die zich prima leent voor flexwoningen, die heel snel te realiseren zijn. Het hoofddoel is om het probleem op te lossen, waarin de nood nu gevoeld wordt.

Hij heeft begrip voor de argumenten van Democraten Hilversum en de SP om liever grotere woningen te hebben, maar veel mensen zullen blij zijn om voor het eerst over een eigen woning te beschikken, zodat ze niet meer op de bank hoeven te slapen of na een scheiding een plek hebben voor zichzelf. In dat opzicht heeft het voorliggende voorstel alleen maar voordelen. Degenen met een flexwoning blijven namelijk woningduur opbouwen voor eventuele doorstroom, zodat ze een prima start op de woningmarkt maken.

Hij is voorstander van het toewijzen van de flexwoningen aan mensen die sociaal en economisch gebonden zijn aan Hilversum, welk punt ook onderdeel is van het voorstel.

De heer DOCTER wijst erop dat de woningen van 45 m² slechts een paart tientjes per maand duurder zijn dan de woningen van 25 m² en vraagt of de realisatie van kleine woningen een goede keuze is.

De heer STREUTKER wijst erop dat alleenstaanden nu elders moeten logeren of zonder thuisadres zijn, dan is 25 m² veel meer dan nul vierkante meter.

Mevrouw KALK wil elke woningzoekende het liefst 100 m² toewijzen, bij voorkeur in het villapark, omdat de PvdA voor gemengd wonen is. De toevoeging van 400 tijdelijke woningen in het sociale segment vindt zij een echte toevoeging aan de bestaande voorraad die ertoe gaat doen, juist voor mensen die nu geen toegang tot de woningmarkt krijgen. Het liefst zou zij ook grotere woningen en doorstroming zien, maar de situatie verandert de komende jaren niet, zodat de 400 woningen echt de moeite waard zijn. Tegenover extreem kleine woningen staat een huurprijs die in verhouding staat tot het aantal vierkante meter.

Met volledige toepassing van het Bouwbesluit op de kwaliteitseisen betekent het dat de toegang naar de wc niet mag grenzen aan een leefruimte. Zij is alles afwegend blij met 400 woningen voor mensen die nu geen dak boven hun hoofd hebben.

De heer DOCTER stelt dat instemmen met het voorstel ook instemmen betekent met een plattegrond, die laat zien dat de wc wel degelijk rechtstreeks toegang geeft op de leefruimte.

Mevrouw KALK meent dat daarvoor een oplossing dient te komen als het Bouwbesluit van toepassing is.

De heer LINDEBOOM ziet in de basis een goed plan met een duidelijke focus voor een aantal groepen en vooral jongeren die het moeilijk hebben op de woningmarkt. De 400 woningen zullen niet de oplossing zijn voor alles, maar dat hoeft ook niet. Wel denkt hij dat alle vormen van wonen op dit moment in trek zijn, waardoor zelfs kleinere woningen nut hebben. Natuurlijk wenst D66 iedereen een riante woning toe, maar in tijden van krapte zijn ook minder optimale oplossingen een waardevolle bijdrage aan de woningnood. Daarom deelt hij de toch wel pessimistische blik van Democraten Hilversum niet en steunt hij ook haar amendement niet.

Mevrouw VAN DE LINDE is niet onverdeeld gelukkig met het voorliggende voorstel. Natuurlijk is het mooi eindelijk met flexwoningen aan de slag te gaan, maar zij heeft wel enkele zorgpunten bij het voorgestelde. In dit voorstel ziet zij namelijk een stapeling van complexe groepen bewoners. Het gaat om statushouders, mensen die uit begeleid wonen stromen en mensen met zorgvragen in aantallen en percentages die eigenlijk hoger zijn dan wat op basis van beschikbare analyses en adviezen verstandig kan worden geacht. Ook is te zien dat dit moet worden opgevangen met de eufemistische term community building, dat zij een vorm van wensdenken vindt. Zij vraagt zich af of het geld en de opvang daarvoor uiteindelijk ten laste van de gemeente zullen komen.

Een structureel punt van zorg vindt zij dat de uitgangspunten van de woonvisie eigenlijk niet echt terug te zien zijn in het voorgestelde programma. Elke gerealiseerde woning zou idealiter volgens die uitgangspunten voor een treintje van bewegingen moeten zorgen. Die afweging ziet zij niet terug in het voorstel van de woningcorporaties.

Flexwoningen zijn haars inziens bij uitstek geschikt om andere ontwikkelingen mogelijk te maken, doordat ze schuifruimte creëren en waardoor men met verduurzaming, herontwikkeling of herstructurering in een wijk aan de slag kan gaan. En ook dan zijn die flexwoningen geen doel op zich, maar een middel om andere doelen te helpen realiseren. Zij stelt dat op een ouderwetse manier is gewerkt in plaats van dat de kaderstellende visie van de raad is gehanteerd.

Toch noemt spreekster het toe te juichen dat er eindelijk iets nuttigs gebeurt met het Circusterrein. Dus dient zij ook geen moties of amendementen in, maar wil zij wel enkele vragen aan de wethouder stellen.

De heer STREUTKER vindt het beter om woningen te bouwen die ook aan de onderkant van de samenleving of aan starters een bijdrage leveren in plaats van dat men het doorstroommodel als voorwaarde stelt, welk model het CDA ook van harte omarmt.

Mevrouw VAN DE LINDE betoogt dat zij graag een afweging op papier had willen zien. Nu constateert zij dat een simpele route van A naar B is gevolgd, in plaats van dat het voorgestelde programma ten behoeve van een maatschappelijk effect is onderbouwd. Dat noemt zij jammer.

De heer STREUTKER vraagt of de VVD vindt dat flexwoningen onderdeel moeten zijn van een doorstroomprogramma?

Mevrouw VAN DE LINDE stelt dat ze voor schuifruimte kunnen zorgen, waardoor ze voor twee of drie hadden kunnen tellen.

Zij vraagt of de wethouder met de corporaties wil afspreken te zorgen voor een geleidelijke en gebalanceerde vulling van de flexwoningen als het om percentages doelgroepen gaat. Als blijkt dat de voorgenomen percentages van zorgvragende groepen toch te hoog zijn, of dat die beoogde community building onvoldoende soelaas biedt, wil zij dat plannen worden bijgesteld en dat men niet op die weg blijft doorgaan als die in de praktijk toch niet werkt.

Verder informeert zij of de wethouder de buurt kan ingaan om gesprekken te voeren over verhuisbereidheid, wensen van inwoners of hun ervaren belemmeringen. Zodoende kunnen flexwoningen zoveel mogelijk lokaal ten goede komen en kan zo snel mogelijk in beeld komen welke invulling van het Circusterrein de grootste positieve impact heeft.

Haar derde vraag gaat over de zorg over het operationaliseren van doelen uit de woonvisie. Zij wil weten of de raadscommissie met de wethouder in gesprek kan gaan over de prestatieafspraken die het college met de corporaties maakt en of die afspraken voldoende scherp zijn afgesteld op de door de raad meegegeven kaders en op de komende demografische ontwikkelingen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) start met een grote groep woningen om de enorme woningnood tegen te gaan. Heel veel mensen zijn op zoek naar een woning. Er zijn veel mensen met een urgentieaanvraag teleurgesteld, omdat de criteria daarvoor heel strikt zijn.

De woonoppervlakte van studio's is afgestemd met de woningcorporaties, die zeker zicht hebben op waaraan behoefte is. Er is behoefte aan kleine appartementen, zeker voor jongeren die uit huis willen gaan. Die studio's hebben ook een lage huur, die voor jongeren tot 23 jaar heel belangrijk is. Men ontvangt alleen huurtoeslag bij een huurprijs tot € 454,- per maand. Het gaat dan om een kleine, maar goede start in een net huis, dat volgens het Bouwbesluit is uitgevoerd.

Als het aantal woningen verlaagd wordt om iets ruimere woningen te bouwen, dan wordt de businesscase behoorlijk slechter. Dat betekent dat de haalbaarheid van het plan heel moeizaam wordt. Daarom ontraadt het college het amendement van Democraten Hilversum. Het college wil nu niet meer dralen, maar bouwen.

De gemeente gaat door met het bouwen van nieuwe woningen, maar mensen zijn niet alleen daarop aangewezen, omdat er jaarlijks 800 sociale huurwoningen vrijkomen via Woningnet, omdat de mensen die deze woningen verlaten doorstromen of overlijden.

Hart voor Hilversum en de VVD vragen of het goed gaat als men verschillende doelgroepen bij elkaar zet en willen fasering en een goede woningmix met de woningcorporaties afspreken. Die wil zij zeker toezeggen. Ook de woningcorporaties zijn erop gebrand dat de samenleving daar goed gaat. De fasering van statushouders zal geleidelijk zijn en zij worden ook over heel Hilversum verspreid.

De VVD vindt doorstroming heel belangrijk en vroeg met wooncoaches aan de slag te gaan, zodat ouderen ook naar deze woningen kunnen doorstromen. Dat heeft zij al met woningcorporaties en Versa Welzijn overlegd. Die optie wordt met name voor de omliggende wijk meegenomen.

De bandbreedtes in de samenwerkingsovereenkomst zijn gedefinieerd om schuifruimte te hebben en ten behoeve van community building zijn in het plan twee ontmoetingsruimtes toegevoegd.

Het praten over doelen en prestatieafspraken door de raadscommissie ziet zij niet zitten. De raad heeft de prestatieafspraken ontvangen en daarover rapporteert het college eens per jaar. Dan kan de raad dus bekijken welke prestaties al dan niet worden behaald.

Mevrouw VAN DE LINDE vindt het prima na de eerste rapportage in een commissievergadering over de prestatieafspraken over de doelen van de woonvisie te spreken.

Amendement A 24-37 van Democraten Hilversum, ‘Ook flexwoningen moeten goed en gezond zijn’, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 7 tegen 28 stemmen verworpen, met de stemmen van Democraten Hilversum en de SP voor.

Zonder stemming wordt het voorstel van burgemeester en wethouders unaniem aangenomen.

12. ACTUALISERING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING GOOI EN VECHTSTREEK

De VOORZITTER brengt naar voren dat de gemeenschappelijke regeling om de twee jaar wordt geactualiseerd. Daarin is de manier van samenwerking tussen verschillende regiogemeenten en de regio-organisatie vastgelegd. Ook wordt de nieuwe regeling aangepast aan de Wet gemeenschappelijke regelingen. De fractie van Democraten Hilversum heeft aangegeven het voorstel met debat te willen agenderen.

Mevrouw KALK constateert dat de gemeente meer grip op de regio wil hebben, wat al eerder bleek uit de bespreking van een rekenkameronderzoek, maar dat bleek ook toen in de vorige periode zomaar een besluit uit de lucht kwam vallen over bovenregionale aanbesteding van de gespecialiseerde jeugdzorg. Dat was voor vele raadsleden een verrassing. Daarna kwam de Commissie-Mol, die zei dat “de positie van de gemeenteraden geborgd moet zijn aan de voorkant van de aanpak van de gezamenlijke opgave, de organisatie van het eigenaarschap en het woordvoerderschap van de raad, en verdient hiervoor bijzondere aandacht in de afzonderlijke gemeenteraden.” Zij kan na de commissiebespreking alleen maar constateren dat die opdracht nog lang niet is geslaagd. De positie van het algemeen bestuur is versterkt ten opzichte van de portefeuillehouders. De positie van de gemeenteraden is verzwakt door het grotere mandaat voor het algemeen bestuur, onder andere op financiën. Het gebrek aan onderbouwing van het zelfstandig kunnen besluiten over € 10 miljoen, dat € 2,5 miljoen is geworden, terwijl Hilversum over 1% van de begroting zou willen spreken, is daar een schoolvoorbeeld van. Democraten Hilversum heeft naar haar mening volstrekt gelijk dat een gesprek nodig is over wat de gemeente wil mandateren of delegeren aan de regio. De SP heeft haars inziens eveneens volstrekt gelijk dat een ombudsfunctie gewenst is en niet kan worden vervangen door tevredenheidsonderzoeken. Evenals GroenLinks merkt zij op dat de gehele verordening nog eens goed tegen het licht moet worden gehouden. Als dat gebeurt, dan kan men direct meenemen of de huidige manier van besluiten nemen, waarbij Laren die piketpaaltjes voor Hilversum kan bepalen, nog steeds de juiste is. Dat was een van de terechte vragen van de VVD. En dan gaat het nog niet eens over het gemis van een adviescommissie. Natuurlijk heeft iedereen gelijk dat samenwerking binnen de regio gewenst is en ook heel belangrijk is, maar dat geldt ook voor de democratische legitimatie van de regio, die er niet is.

Samen met de heer Deen vertegenwoordigt zij de raad in weer een nieuwe werkgroep. Dat doet zij graag, maar wel op basis van een heldere opdracht van de raad. De terecht gestelde vragen in de commissievergadering kunnen uiteindelijk van betere antwoorden worden voorzien dan dat in de voorliggende wijziging is voorgesteld. Daarom heeft zij samen met D66 een motie opgesteld, waarop de heer Deen verder zal ingaan.

De heer GÖBBELS vraagt zich af of Hilversum voor de nieuwe gemeenschappelijke regeling zal gaan tekenen bij het kruisje. Hij vraagt zich daarnaast af waarvoor de gemeente dan tekent. Hij brengt zes observaties naar voren.

De eerste observatie gaat over een gehele of gedeeltelijke uittreding. Niemand weet op basis van de voorliggende regeling welke condities limitatief van toepassing zijn. De vraag is waarom dat niet bekend is. Als alles koek en ei is heeft niemand deze artikelen nodig, maar wel wanneer het schuurt. En dan moet iets klip en klaar zijn. Dan biedt deze regeling volgens hem niet wat gewenst is. AKD-juristen wijzen op het belang van die helderheid.

Zijn tweede observatie gaat over de evaluatie en de actualisering. In het raadsvoorstel staat dat de gemeenschappelijke regeling elke twee jaar wordt geactualiseerd. Maar wie het artikel leest, ziet dat dit niet vaststaat. Het algemeen bestuur kan besluiten tot het verdagen en een nader vast te stellen tijdstip.

Als derde observatie gaat hij in op de positie van de MRA. Waarom zou een informeel overlegorgaan, de lobbyclub MRA, een plek moeten krijgen in deze formele wettelijke regeling van de Gooi en Vechtstreek? Beweren dat de vermelding is gedaan voor de transparantie roept bij hem verbazing op, want waar is dan de vermelding van alle andere gesprekspartners? En het leidt niet af van de kern dat de MRA een informele club is die een stille doorstart maakt van een eerder formeel project van de plusregio, die door het kabinet is afgeschaft per 1 januari 2016.

Zijn vierde observatie gaat over het toegestane investeringsbedrag dat niet in de begroting is opgenomen. Het wordt beschreven in het raadsvoorstel onder 'noodzakelijk dat de huidige gemeenschappelijke regeling wordt aangepast', en het wordt gerangschikt onder 'gericht om de democratische legitimatie en de controlerende rol van de gemeenteraden in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken.' Hoe merkwaardig is dan de motivering in de artikelsgewijze toelichting, die leunt op de praktijk van de betrokkenheid van de aandeelhouders in de private sector? En hoe dacht en denkt de regio de democratische legitimiteit van de raden te versterken met een investeringsbedrag dat niet is opgenomen in de begroting, met eerst de voorgestelde € 10 miljoen en nu € 2,5 miljoen?

De vijfde observatie gaat over gemeentelijke bevoegdheden delegeren of mandateren. Wat betekent het voor de uitvoering als de samenwerkende gemeenten dit baseren op een mandaat in plaats van delegatie? Die vraag kreeg het college tijdens de commissiebehandeling. De afspraak is dat dan uiterlijk op maandag het antwoord beschikbaar zou zijn. Een paar uur voor de aanvang van deze vergadering was er nog steeds geen antwoord. Dat maakt het werk voor de raadsleden vrijwel onmogelijk. De alsnog ontvangen reactie noemt hij opmerkelijk. Want het college zegt kort door de bocht dat de Wet op de gemeenschappelijke regelingen alleen spreekt over overgedragen bevoegdheden en zegt dan dat dit delegatie is in plaats van mandaat. Maar Vijverberg advocaten schrijven op hun website: 'Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en afhankelijk van het soort gemeenschappelijke regeling kunnen aan het bestuur bevoegdheden worden overgedragen, gedelegeerd en/of gemandateerd.' Het college schrijft dat het accent van de samenwerking is gelegen in de gemeenschappelijke uitvoeringsdiensten. De vraag is dan waarom het dan geen bedrijfsvoeringsorganisatie voorstelt conform artikel 8 derde 3 lid van de Wgr.

Tot slot komt hij tot zijn zesde observatie. In de toelichting bij de overgedragen taken en bevoegdheden staan bij de maatschappelijke ondersteuning als activiteit aangegeven de data en consequentanalyse. De vraag is wie, wat, waar, hoe en waarom. En bedenk dat als hier iets niet goed gaat de gemeente er niet meer over gaat.

De raadsvertegenwoordigers in de nieuwe werkgroep raadsbetrokkenheid krijgen volgens hem een kluit aan deze regio. Maar hij heeft veel vertrouwen in hun inzet en houdt tegelijk rekening met de magisch realistische trein der traagheid.

Hij spreekt de hoop uit dat de regio er over een paar decennia democratisch zonniger op staat. Wie weet maakt de Gooi en Vechtstreek dan deel uit van de provincie Utrecht. En wie weet zegt de fractieleider van Democraten Hilversum op dat moment: hadden we dit maar veel eerder gedaan.

De heer DEEN merkt op dat allen vinden dat men samen verder komt. Een probleem stopt niet bij de grenzen en de oplossing dus ook niet. Daarom is D66 heel erg voor regionale samenwerking, omdat je de grote problemen van deze tijd, wonen, klimaat en kansengelijkheid niet bij die grenzen stoppen, die moet je gezamenlijk oppakken. Hij is heel blij met de regio Gooi en Vechtstreek, een uitvoeringsorganisatie die de dienstverlening aan inwoners op een belangrijk aantal terreinen vormgeeft.

In de commissievergadering ging het lange tijd over de gemeenschappelijke regeling. Een klein dieptepunt vond hij de motivatie van de besluitvorming van de regio over investeringen waarvoor geen zienswijzen van gemeenten nodig zijn. Het grensbedrag waaronder geen zienswijzen nodig zijn gaat van € 10 miljoen naar € 2,5 miljoen, terwijl Hilversum € 900.000 had voorgesteld. Compromissen zijn belangrijk en noodzakelijk, maar ze moeten wel uitlegbaar zijn. Als er geen redenering en motivatie achter zit, dan is het niet uitlegbaar, wat slecht is voor het vertrouwen.

De regio, dat zijn de gemeenten. Het kan en moet beter, omdat het nogal traag gaat. Mevrouw Kalk en hijzelf zullen met heel veel plezier in de regionale werkgroep kijken of de trein wat sneller kan gaan.

Daarom is een opdracht geformuleerd, die hopelijk recht doet aan datgene wat in de commissievergadering is besproken.

De heer GROENEVELD suggereert eerst de gesprekken in de werkgroep af te wachten en terug te koppelen naar de fracties. Daarna kan de opdracht wellicht in de volgende raadsvergadering beter worden geformuleerd.

De heer DEEN vindt dat een interessant voorstel, maar lijkt het beter al vooraf het gesprek in te gaan en dat niet helemaal blanco te doen. Voor het herijken of het aanpassen van de opdracht na het eerste gesprek staat hij zeker open en er zal ook zeker worden teruggekoppeld.

Motie M 24-46 ‘Werken aan een sterke en toekomstbestendige regio;

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 6 maart 2024; constaterende dat:

- in 2020 en in 2021 er een werkgroep aan het werk is geweest om de betrokkenheid van raadsleden en het besluitvormingsproces over regionale onderwerpen te verbeteren²;
- de adviezen van deze werkgroep én de uitvoering daarvan niet de democratische legitimatie van de regio hebben vergroot;
- de gemeenteraad inmiddels wel wordt voorzien van een startnotitie bij de start van een proces van regionale besluitvorming en de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen;
- de verwerking van deze zienswijzen vragen oproept;

overwegende dat:

- de gemeente Hilversum staat voor én belang hecht aan een goede samenwerking binnen regio Gooi en Vechtstreek;
- een nieuwe werkgroep raadsbetrokkenheid is ingesteld om binnen de regio te spreken over de betrokkenheid van raadsleden binnen de regio;
- er een brede wens is bij de gemeenteraad om meer grip te krijgen én beter betrokken te zijn bij de regio;
- er in de commissie een wens is uitgesproken om de Gemeenschappelijke Regeling grondig tegen het licht te houden met betrekking de posities van de verschillende deelnemende gemeentes, de wijze van besluitvorming in de verschillende gremia binnen de regio en de gemeenteraden én de wijze waarop taken belegd zijn en met welk mandaat;
- er werk aan de winkel is om de betrokkenheid van de gemeenteraden bij de regio te verbeteren bij zowel gemeenteraad, college als de regio;
- de aanpassingen van de GR tot nu toe vooral zijn beperkt tot aanpassingen noodzakelijk ten gevolge van wetswijzigingen;

spreekt uit dat:

- het wenselijk is om de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek grondig te evalueren om te komen tot verbetervoorstellen met betrekking tot de positie van de deelnemende gemeenten, de belegde taken en reikwijdte daarvan, de democratische legitimatie van besluiten en de positie en ondersteuning van de gemeenteraden;

besluit:

- haar vertegenwoordigers in de eerder genoemde werkgroep als opdracht mee te geven het bepleiten van deze grondige evaluatie van de GR regio Gooi en Vechtstreek;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-46 van D66 en de PvdA)

² <https://www.regiogy.nl/gemeenteraden/regionale-samenwerking/verbetering-regionale-samenwerking/>

De heer FENNEMA is niet tegen herziening van de gemeenschappelijke regeling, maar noemt het ingewikkeld dat Hilversum voor 37% deel uitmaakt van de regio, maar slechts voor 14% daarop invloed heeft, waardoor het ontbreekt aan een stukje democratische legitimiteit. Een voorstel in de regio kan in theorie worden tegengehouden door 60.000 inwoners, terwijl 195.000 inwoners daarvoor zijn. Hij vindt dat daaraan iets moet gebeuren, maar noemt dat nu niet het moment.

Wat betreft de motie denkt hij dat in het regiovoorstel het doel van de werkgroep helder is omschreven. Als het gaat zoals in de motie staat denkt hij dat men met een onmogelijke opdracht op weg gaat. In die onmogelijke positie wil hij de raadsvertegenwoordigers niet brengen. Het doel van de werkgroep is namelijk niet om een grondige analyse van de gemeenschappelijke regeling uit te voeren. Die werkgroep gaat veel meer over de samenwerking. Evenals de heer Groeneveld raadt hij aan eerst te gaan praten met de werkgroep en na het eerste gesprek terug te koppelen.

Mevrouw REMMERS stelt dat grondig evalueren van de regio betekent bijna uit elkaar te gaan, wat volgens haar niet de bedoeling is. Zij wil wel graag verbetering en vooraf beter ingelicht worden. Uit het dictum van de motie spreekt wat haar betreft weinig liefde. Wellicht kan men het er nog over hebben om de raadsvertegenwoordigers wel eensgezind op pad te sturen.

Mevrouw KALK meent dat een evaluatie gebeurt om dingen te verbeteren, zodat er in de verhouding iets verandert. De gemeente is nooit tevreden over de regio en heeft altijd commentaar op de uitvoering en het construct daarvan. Wat wordt gevraagd is volgens haar niet meer dan kan worden bepleit vanuit het mandaat dat de raad geeft om op termijn de regio wel een keer te gaan evalueren, wat nog niet is gedaan. Raadsvertegenwoordigers zijn pleitbezorger daarvan.

De heer DEEN is van opvatting dat een grondige evaluatie in een goede en hechte relatie leidt tot versterking, wat hij iedereen gunt.

Mevrouw REMMERS begrijpt dat de raadsvertegenwoordigers op pad willen met een eenduidige opdracht. Verschillen hebben meer woorden nodig en zij adviseert de motie niet in stemming te brengen.

De heer FENNEMA is van oordeel dat de werkgroep gezien de omschrijving veel te maken heeft met de door de gemeente aangevraagd radenadviescommissie, waarover de regio niet unaniem heeft besloten. De werkgroep is ook bedoeld om met andere gemeenten in de regio te praten over het waarom een radenadviescommissie wel gewenst is. Dat is wet hem betreft niet in lijn met een algehele analyse van de gemeenschappelijke regeling.

De heer DEEN is dat niet met de heer Fennema eens.

Mevrouw VERWEIJ was voorheen regioambassadeur, welke functie zij heeft neergelegd, maar zij is door de raad als zodanig niet uit die functie ontslagen. Zij verzoekt daarom de raad haar alsnog als regioambassadeur te ontslaan.

Volgens de VOORZITTER is dat niet nodig.

Mevrouw VERWEIJ raadt de leden van de werkgroep aan hun licht op te doen bij de gewezen regioambassadeurs. De ervaring leert namelijk dat de regio zijn eigen weg gaat, zijn eigen onderwerpen agendeert en zijn eigen besluiten neemt, wat een evaluatie vraagt. Als de gemeente niet zegt inhoudelijk over regio-onderwerpen te willen praten verrast de regio de gemeente en neemt die hun zeggenschap weg. Regiopodia worden meermaals gepland op momenten dat raadsleden niet aanwezig kunnen zijn. Regioambassadeurs hebben meermaals geprobeerd invloed op het programma uit te oefenen, wat slecht is gelukt. Zij adviseert daarom de motie te ondersteunen, omdat mandaat en draagkracht nodig zijn.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) hoort dat veel liefde voor de regio is uitgesproken. Het gaat niet altijd slecht en men is niet altijd ontevreden. Wel zijn er zorgen over de manier van werken en het op afstand staan, wat eigen is aan de regio. Het is een stap vooruit dat er een werkgroep raadsbetrokkenheid komt teneinde de raden meer te betrekken. Dat is een tussenstap naar een mogelijke raadsadviescommissie en die geeft experimenteerruimte.

De ondertoon van de motie vindt zij best negatief, wat jammer is. Dat zou anders kunnen, omdat dat kan leiden tot betere samenwerking. Zij ziet daarom niet in waarom er een grondige evaluatie moet komen. Het kan wel gaan over hoe raadsleden in regionaal verband denken over de toekomst van de regio.

Wat betreft de opdracht die de raad aan zichzelf geeft staat het college op afstand en het is aan de raad om daarmee verder om te gaan.

De heer DEEN verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 22.45 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 22.49 uur.

Mevrouw KALK vindt samenwerking in de raad net zo belangrijk als samenwerking in de regio. De motie is kritisch bedoeld, omdat raadsleden volksvertegenwoordigers en controleurs zijn. Daarbij hoort enig kritisch denkvermogen.

De werkgroepleden willen een opdracht van de raad, die zegt even een stap te vroeg te zijn. Zij houdt de motie daarom aan en gaat de eerste bijeenkomst van de nieuwe werkgroep met open vizier tegemoet. Op basis daarvan geven de heer Deen en zichzelf de raad een terugkoppeling en willen zij daarmee in gesprek gaan om voor de tweede bijeenkomst een gezamenlijke opdracht voor de werkgroepleden te formuleren.

Het voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 27 tegen 8 stemmen aangenomen, met de stemmen van Democraten Hilversum, BVNL en de PvdA tegen.

13. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Er zijn geen vragen.

14. MOTIE M 24-29 'ZONDER GELD GEEN GEMEENTEN'

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 6 maart 2024; overwegende dat:

- de houdbaarheid van de financiële situatie van de gemeenten in Nederland aanleiding geeft tot grote zorg. Vanaf 2026 dreigen heel veel gemeenten niet in staat hun begrotingen structureel sluitend te krijgen. Door de structurele korting vanuit het Rijk van € 3 miljard zullen gemeenten onvermijdelijk zeer ingrijpende en zichtbare bezuinigingen moeten opleggen;
- naast verschraling in de lokale voorzieningen dit ook grote gevolgen zal hebben voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, criminaliteitsbestrijding, zorg voor jongeren en ouderen, klimaat en energietransitie;
- daarvoor een goede en gelijkwaardige samenwerking tussen de gemeenten en het Rijk noodzakelijk is zoals in de Code Interbestuurlijke Verhoudingen is vastgelegd;
- van een dergelijke gelijkwaardige samenwerking nu geen sprake is. Eenzijdige ingrepen van de zijde van het Rijk zijn voor gemeenten niet alleen onbegrijpelijk, maar vooral onredelijk en onhoudbaar;

- daarmee democratische stabiliteit dreigt te verdwijnen uit gemeenten,

constaterende dat:

- uit de ondertekening van het manifest ‘Zonder geld geen gemeente’ door meer dan 1.100 raads- en commissieleden uit ruim 300 gemeenten blijkt dat in het hele land deze raads- en commissieleden zich grote zorgen maken;
- de democratische stabiliteit dreigt te verdwijnen uit gemeenten. Onder druk van de financiële problematiek door de 2026-bezuinigingen luiden raadsleden de noodklok: 'We zijn raadslid geworden, omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente. Niet om de gemeente kapot te bezuinigen!';

roept het nieuw te vormen Kabinet op in het regeerakkoord te regelen dat:

- gemeenten de belangrijke maatschappelijke opgaven kunnen realiseren door hiervoor voldoende geld beschikbaar te stellen;
- gemeenten structureel over voldoende middelen beschikken via het gemeentefonds door bijvoorbeeld afschaffing van de opschalingskorting;
- de bestaande financieringssystematiek en indexering van de fondsen passend bij echte (stijgende) kosten op wettelijke (zorg)taken wordt voortgezet;
- gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen;
- gemeenten nooit meer in een situatie terecht kunnen komen waarbij wel de taken, maar niet de benodigde middelen bij de gemeenten terechtkomen;
- de interbestuurlijke (financiële) verhoudingen op basis van gelijkwaardigheid en samenwerking worden hersteld en verankerd;

verzoekt het college

- deze motie ter kennis te brengen van de informateur en onderhandelende partijen namens de gemeente Hilversum;
- deze motie ter kennis te brengen van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken;
- deze motie in kopie te sturen aan het actiecomité Raden in verzet via radeninverzet@gmail.com;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-29 van de SP en de VVD)

Mevrouw VERWEIJ licht de motie toe en merkt op dat gemeenten steeds minder geld krijgen voor uitvoering van hun taken gekregen van het Rijk. Zij wil onder de aandacht brengen dat er bijvoorbeeld voor het sociaal domein meer geld nodig is. De SP heeft zich aangesloten bij ‘Raden in verzet’, dat een manifest aan de kabinetsformateur heeft aangeboden, met daarin het verzoek gemeenten alle ruimte en geld te geven om hun taken goed uit te voeren. Inmiddels ondersteunen de PvdA, de VVD en Hart voor Hilversum de motie. Haar advies is voor de motie te stemmen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) gaat in op de financiële situatie in het land en van de gemeente Hilversum. Eenieder is behoorlijk bezorgd over de financiële situatie van gemeenten. Vanaf 2026 kort het Rijk € 3 miljard op de algemene uitkering aan gemeenten, een korting van zo’n 7,5%, die best fors is. Vanaf 2026 dreigt driekwart van de gemeenten structurele begrotingstekorten te krijgen door die korting van het Rijk. Voor Hilversum wordt het ook krappert, wat ook te zien is in de Voorjaarsnota 2024. Ten opzichte van andere gemeenten staat Hilversum er echter best goed voor. In de jaarlijkse BDO-benchmark

van Nederlandse gemeenten kleurt Hilversum groen en scoort zij een rapportcijfer 9. In de categorie van 59 gemeenten met een inwoneraantal van 50.000 tot 100.000 is Hilversum gestegen van plek 28 naar plek 13, een aardige uitgangspositie.

De VNG overlegt met het demissionaire kabinet over de kortingen van 2026. De inzet van de VNG is het afschaffen van de opschalingskorting, het terugdraaien van de korting op het accres en een realistische groei van het gemeentefonds, gezien de stijgende zorgkosten. Nu de kabinetsformatie nog loopt verwacht men pas na de meicirculaire duidelijkheid. In deze onzekere tijd stelt de VNG gemeenten voor om realistisch te begroten en om eventuele ombuigingen duidelijk zichtbaar te maken, maar nog niet in gang te zetten. Het college gaat hiermee aan de slag en komt daarop bij de voorjaarsnota en de Begroting 2025 bij de raad terug.

Ondertussen blijft het van belang om bij het Rijk heel duidelijk te maken dat de korting van € 3 miljard op de algemene uitkering tot brokken gaat leiden in de gemeenten en dus teruggedraaid moet worden. Hierbij moeten gemeenten samen optrekken. Vandaar dat het college positief adviseert over de motie, een motie van ‘Raden in verzet’, waarbij al 302 gemeenten en 1.119 raadsleden zijn aangesloten. Hilversum sluit daar ook graag bij aan, want zonder geld geen gemeenten. Zij wil schriftelijk duidelijk maken dat er meer geld voor gemeenten op tafel moet komen. Hilversum doet ook mee aan andere oproepen van de VNG en de G40 hieromtrent.

Zonder stemming wordt de motie unaniem aangenomen.

15. MOTIE M 24-32 ‘BEELDSCHONE ELEKTRICITEITSHUISJES’

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag op 6 maart 2024; constaterende dat:

- de energietransitie congestie op het elektriciteitsnet met zich meebrengt;
- in verband hiermee de komende jaren ca. 300 extra ‘elektriciteitshuisjes’ moeten worden geplaatst in Hilversum;
- er participatie plaats kan vinden over de plaatsing, maar vooralsnog niet over de vormgeving daarvan;
- de gemeente Amsterdam met Liander recent afspraken heeft gemaakt over het ruimtelijke kader voor uitbreiding van het distributienet¹ met richtlijnen voor de situering en de vormgeving;

overwegende dat:

- een ‘standaard’ elektriciteitshuisje van Liander niet overal passend is;
- het wenselijk is dat Hilversum een hoge ontwerpstandaard handhaaft bij de inrichting van de openbare ruimte;

verzoekt het college:

- in gesprek te treden met Liander om te verkennen op welke wijze tot een Hilversums ontwerp van elektriciteitshuisjes kan worden gekomen. Vervolgens kunnen de hiervoor geldende randvoorwaarde zoals de financiële haalbaarheid gedeeld worden met de raad;
- een ruimtelijk kader voor de verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnet aan de raad aan te bieden;
- over de situering in de openbare ruimte en contextafhankelijke ontwerpaspecten een participatieproces te organiseren, binnen uit een oogpunt van netbeheer redelijkerwijs te stellen technische randvoorwaarden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-32 van D66, Democraten Hilversum, het CDA en de PvdA)

1 <https://openresearch.amsterdam/nl/page/105322/ontwikkelperspectief-distributienet-amsterdam>

De heer VAN NISTELROOIJ merkt op dat allen steeds meer elektriciteit verbruiken. Om de congestie op te lossen gaat Liander de komende paar jaar 300 middenspanningsruimtes plaatsen. Dat zijn elektriciteitshuisjes, die niet altijd even mooi zijn. Op de website van Liander is te lezen dat daarvoor geen vergunning nodig is, waardoor bewoners daartegen geen bezwaar kunnen maken. Met alle technische eisen vraagt hij zich af hoeveel ruimte er werkelijk is voor participatie over een locatie, maar vooralsnog vertrouwt hij erop dat dit wordt geprobeerd.

Met participatie over een locatie is er nog geen participatie over vormgeving, terwijl over smaak valt te twisten. Hij vindt de standaard elektriciteitshuisjes niet overal passen en wil verrommeling van de openbare ruimte voorkomen, waartoe D66 een motie heeft ingediend. De gemeente kan eisen stellen aan het plaatsen van objecten in de openbare ruimte. De gemeenten Amsterdam en Liander hebben een ruimtelijk kader vastgesteld, waarin is opgenomen dat wordt toegewerkt naar een nieuwe gemeentelijke standaard. Hij stelt voor het college te vragen om met Liander in gesprek te treden om een ruimtelijk kader op te stellen. Spreker vindt het van belang om een Hilversumse standaard te zetten, zodat er beeldschone elektriciteitshuisjes komen. Hoe het college dat wil gaan doen wil hij laten aan het college.

Wat mevrouw DURLACHER betreft blijft men gewoon bij gas, zodat er misschien maar honderd elektriciteitshuisjes bij hoeven komen. Bij de viering afgelopen weekend van 600 jaar Hilversum is gebleken dat Hilversum beschikt over creatieve mensen. Op de Zeedijk is een wand met allemaal hartjes gemaakt. Wellicht is het een idee om de huisjes te laten versieren door Hilversumse kunstenaars, zodat ze minder aantrekkelijk zijn voor het opspuiten van lelijke graffiti.

De heer VAN NISTELROOIJ denkt aan een ontwerpwedstrijd en het betrekken van bewoners. Dat wil hij echter aan het college laten en de gemeente is ook afhankelijk van gesprekken van Liander over wat wel en niet kan. Ook kan hij zich financiële consequenties voorstellen, die eerst verkenning behoeven, omdat hij niet zomaar een blanco cheque wil afgeven. Er zijn wellicht plaatsen waar de kasten wel passen, die wel kunnen als mensen er geen last van hebben.

Driehonderd elektriciteitshuisjes betekenen dat in bijna in de helft van de straten een extra huisje komt te staan. Hij wil Hilversum ook de komende zeshonderd jaar een mooie openbare ruimte geven.

De heer HELLER (wethouder) wacht inderdaad een enorme opgave van driehonderd transformatorhuisjes, een operatie die overigens in heel Nederland moet plaatsvinden. Dat heeft te maken met de ontwikkeling van steeds meer elektriciteitsverbruik.

De aanduiding 'ruimtelijk kader' vindt hij enigszins misleidend. Het is een set samenwerkingsafspraken die partijen gemaakt hebben om de opgave om tot een hoeveelheid extra elektriciteitshuisjes te komen met elkaar uit te voeren. Het college is al enige tijd met Liander in gesprek om tot een vergelijkbare set samenwerkingsafspraken te komen. De winst kan meer draagvlak, mooiere huisjes en een betere inpassing zijn. Het plaatsen van deze huisjes is inderdaad vergunningvrij, zodat men ze zonder overleg met de gemeente mag bouwen.

Het idee is eerst een raamovereenkomst met Liander af te sluiten en die nader tot in detail in te vullen. Hij adviseert positief over de motie in de zin dat het college de raad informeert als het de eerste raamovereenkomst heeft gesloten. Die gaat dan over aspecten als locatiekeuze, participatie en varianten voor vormgeving, evenals een indicatie van daarmee gemoeide bedragen. Liander biedt zelf een beperkt aantal opties, die het college zal weergeven met de financiële consequenties. Het college zal trachten een inschatting te maken als de raad verder creatief zou willen gaan ontwerpen. Met deze uitleg wil hij de motie positief adviseren. Daarna kan de raad eventueel verdergaande besluiten nemen over prijsvragen en huisjes.

Zonder stemming wordt de motie unaniem aangenomen.

16. MOTIE M 24-33 'HOUD HILVERSUM SCHOON'

"De gemeenteraad in vergadering bijeen op 6 maart 2024;
constaterende dat:

- inwoners per 2 april 2024 voor het inleveren van grofvuil moeten betalen; -
- dit per (afhalen) afspraak € 22,50 kost;
- het zelf brengen van grofvuil wel gratis blijft;

overwegende dat:

- niet elke Hilversummer over het juiste vervoer beschikt om grofvuil zelf weg te brengen;
- ook niet elke Hilversummer financieel in staat is om dit te bekostigen;
- op straat al veel (huis)vuil (illegaal) wordt gedumpt;
- e Hilversum een aantrekkelijk en vooral schoon dorp willen houden;

voorts overwegende dat:

- bijvoorbeeld in Amsterdam (Noord) het grofvuil iedere zondag gratis (op een daarvoor aangewezen plek) aan de straat mag worden geplaatst;
- dit op maandag wordt opgehaald;
- Amsterdamse inwoners hier dankbaar gebruik van maken;

verzoekt het college om:

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn als de gemeente Hilversum haar inwoners gebruik laat maken van de gratis ophaalservice;
- te onderzoeken of dit mogelijk is volgens de huidige ‘op afspraak regeling’ of dat een vast moment in de maand, per wijk, bijvoorbeeld gunstiger/voordeliger is;
- de raad hierover een financiële indicatie te verstrekken wat de eventuele stijging zou zijn voor de afvalstofheffing;
- de raad hierover vóór de behandeling van de voorjaarsnota 2024 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-33 van BVNL)

Mevrouw DURLACHER las onlangs in de krant dat het thuis laten ophalen van grof vuil € 22,50 gaat kosten. Inwoners zijn daarmee onaangenaam verrast, terwijl het besluit al in 2021 was genomen. Inwoners waren dat wellicht al vergeten. Er wordt al heel veel illegaal afval gedumpt. Zij maakt zich zorgen over mensen die geen vervoer hebben om met hun grof vuil naar de milieustraat te komen. Haar voorstel is dat de wethouder gaat onderzoeken welke de mogelijkheden zijn, wat Hilversum best zonder de regio kan. Misschien geeft zij dan ook wel het goede voorbeeld aan andere regiogemeenten. Het gaat om een onderzoek om het ophalen van grof vuil gratis te houden en welke de mogelijkheden daarbij zijn.

De heer HELLER (wethouder) beaamt dat het besluit enige tijd geleden genomen is. Destijds is daarover door de raad intensief gediscussieerd. Het college voelt niet heel veel voor diepgravende onderzoeken over besluiten die na veel discussie zijn genomen. Wel begrijpt hij de vraag van BVNL. Hij wil daarom de raad informeren over het bezuinigingsbedrag dat hiermee specifiek voor Hilversum is gemoeid en binnen welke range varianten zich begeven. Dan wordt duidelijk wat het betekent voor de afvalstoffheffing als die bezuiniging niet wordt doorgevoerd.

De vraag gaat niet zozeer over het bewoners op kosten jagen, omdat gemaakte kosten betaald moeten worden. De vraag is veeleer wie die kosten gaat betalen: degenen die grof vuil aanbieden of alle inwoners.

Mevrouw DURLACHER gaat op die informatie wachten en houdt de motie aan.

17. MOTIE M 24-35 'HUIZEN VOL WATER' EN MOTIE M 24-42 'ACTIE TEGEN WATEROVERLAST STIJGEND GRONDWATER'

“De raad van de gemeente Hilversum bijeen op 6 maart;
constaterende dat;

- vele woningen water in hun kelders hebben eerst tot hun voeten, toen tot enkels en nu staat het aan de knieën;
- de gemeente aangeeft dat bewoners zelf verantwoordelijk zijn;
- de wateroverlast leidt tot stress en ongezonde leefomstandigheden;

is van mening dat:

de situatie onwenselijk is in onze gemeente;

inwoners niet gaan over waterschap beleid, ateropslag of andere water gerelateerde zaken, zodat ze ook echt zelf die verantwoordelijkheid kunnen nemen;

verzoekt het college,

- in gesprek te gaan met waterbeheerders en te horen wat de oorzaken zijn en eventuele oplossingen voor inwoners;
- hun situatie te erkennen. Dit terug te koppelen aan de raad.”

(Motie M 24-35 van Hart voor Hilversum)

“De gemeenteraad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 6 maart 2024;
constaterende dat:

- overvloedige regenval tot een hoger grondwaterpeil en navenante wateroverlast leidt in sommige delen van Hilversum;
- artikel 2.16 lid 1 sub a onder 2 Omgevingswet (voorheen artikel 3.6 van de Waterwet) de gemeente zorg oplegt voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van de beheerder of de provincie behoort;
- in vaste jurisprudentie is bepaald dat de eigenaar zelf verantwoordelijk is voor de wering van grondwater op eigen grond in, onder en om zijn woning, voor zover redelijkerwijs van hem kan worden verwacht;
- in het Gemeentelijk Watermanagementplan 2021-2026 (GWP, pag. 29) al wordt gesproken over mogelijk stijgende grondwaterstanden, met name in Hilversum-Oost;
- in voornoemd GWP is opgenomen dat de gemeente naar aanleiding van meldingen van overlast het initiatief neemt om de overlast te onderzoeken;
- in het GWP is opgenomen dat de gemeente bij grondwateroverlast op particulier terrein overtollig grondwater in ontvangst neemt als er door structureel hoge grondwaterstanden problemen ontstaan;

overwegende dat:

- Hilversum een gemeente is met oog voor wensen en behoeftes van Hilversummers en een leefbare en veilige stad wil zijn;
- woningen in Hilversum Oost en Zuidoost al enige tijd kampen met water in kelders of kruipruimtes door stijgend grondwater bij extreme regenval;

- hulpkreten door gedupeerde inwoners door de gemeente terzijde zijn geschoven als zijnde voor de eigen verantwoordelijkheid van de melders;
- de fracties van Democraten Hilversum en Hart voor Hilversum eerder vragen over deze wateroverlast hebben gesteld;
- de gemeente deze wateroverlast erkent;
- lozing van water op straat, afkomstig uit kelders, door de gemeente gedoogd wordt;
- doelmatige communicatie een constructieve impact heeft op mogelijke oplossingsrichtingen; draagt het college op:
 - de wateroverlast als gevolg van hoge grondwaterstanden te onderzoeken en pandeigenaren actief te informeren over maatregelen die ze zelf geacht worden te nemen;
 - te onderzoeken welke maatregelen de gemeente zelf kan en wellicht gehouden is te nemen om wateroverlast in de komende jaren te voorkomen;
 - de raad in het vierde kwartaal van 2024 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek, inclusief een analyse in hoeverre de gemelde problemen structureel dan wel incidenteel van aard zijn;
 - te onderzoeken op welke manier bewoners van Oost snel kunnen worden geholpen;
 - informatie over dit probleem op de gemeentelijke website inhoudelijk te verbeteren en up to date te houden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-42 van Democraten Hilversum, de ChristenUnie, de PvdA en D66)

(De beide moties worden gezamenlijk behandeld.)

Mevrouw DE JONG-SCHRIJVERS weet dat veel inwoners last hebben van water in hun kelder, waarover Hart voor Hilversum zich zorgen maakt. Mogelijk kan de gemeente deze inwoners helpen. Het water stond eerst aan hun voeten, later tot aan hun knieën en zij wil dat niet tot aan hun lippen laten komen.

Mevrouw JANSOON deelt de zorg van mevrouw De Jong. Zij houdt haar betoog ook namens de PvdA, D66 en de ChristenUnie. De afgelopen maanden heeft het veel geregend. Normaal gesproken zakt het water in zandgronden makkelijk weg. Omdat het zo hard regent, stijgt nu het grondwater. In Hilversum-Oost hebben inwoners dat gemerkt. Het is afschuwelijk als de kelder of kruipruimte van je huis onder water komt te staan. Het is dan reddend wat er te redden valt en letterlijk dweilen met de kraan open. Dat mensen met de handen in het haar zitten als ze hun spullen zien ronddobberen begrijpt zij. Wegpompen helpt niet, het water komt gewoon weer terug. Daarom hebben de fracties van Hart voor Hilversum en Democraten Hilversum hier al eerder vragen over gesteld.

Als men in de materie duikt, is al gauw te zien dat pandeigenaren zelf verantwoordelijk zijn. Niemand zit op deze ellende te wachten. Het komt onverwacht. Naast de materiële schade en emotionele druk is er voor deze mensen ook een financiële schadepost. Zij leeft dan ook mee met de getroffen bewoners en hoopt echt snel op drogere tijden.

Volgens het gemeentelijk watermanagementplan heeft de gemeente pas een actieve zorgplicht als stijgend grondwater een structureel probleem wordt. Zij vraagt hoe de gemeente zich nu al als een zorgzame overheid kan opstellen. Het gaat er niet om de verantwoordelijkheid over te nemen van bewoners, maar wel om constructief en oplossingsgericht mee te denken. Het gaat ook om een luisterend oor voor al die ellende bieden en een proactieve houding aannemen, evenals voorbereid zijn op komende hoge grondwaterstanden.

In het gemeentelijke watermanagementplan las zij dat communicatie met bewoners, bedrijven en andere beheerders een speerpunt is. Ook las zij dat inzicht in de toestand en werking van de waterhuishouding nodig is en dat het college het belangrijk vindt te onderzoeken hoe dit in de praktijk gaat. Daarom hebben genoemde vier partijen een motie opgesteld, waarin het college wordt gevraagd om de overlast als gevolg van hoge grondwaterstanden te onderzoeken, dus een inventarisatie. Ook is de vraag pandeigenaren actief te informeren over maatregelen die ze zelf geacht worden te nemen en te onderzoeken welke maatregelen de gemeente zelf kan en wellicht gehouden is te nemen. Zij hoort graag in het vierde kwartaal van dit jaar wat de uitslag daarvan is. Vervolgens stelt zij het op prijs als het college zijn zorgzaamheid toont door te onderzoeken op welke manier bewoners van Oost snel geholpen kunnen worden.

De informatie op de gemeentelijke website is verbeterd en zij is dan ook zeker verheugd met het bericht daarop.

De heer NANNINGA benadrukt hoe ongelooflijk veel regen er de afgelopen maanden is gevallen, wat heel uitzonderlijk was. Het KNMI bevestigde dat ook. Waarschijnlijk zullen de waterbeheerders dat ook bevestigen. Voor dit soort extremen kan men dan niet verwachten dat de gemeente alle problemen van inwoners gaat oplossen. Het drooghouden van kelders kost de gemeenschap te veel geld. De gemeente heeft wel een heel belangrijke functie in het ontvangen en behandelen van meldingen. Daarbinnen hoort ook het goed informeren van en communiceren met inwoners. Als raadslid vindt hij het na deze periode belangrijk om te weten wat de hoge grondwaterstanden waren, waar er meldingen zijn geweest van wateroverlast en op welke manier deze meldingen zijn afgehandeld.

Het is te verwachten dat dit soort extremen vaker zal voorkomen. De regen van de afgelopen maanden is een goede stresstest voor het grondwatersysteem. Daarom wil hij weten hoe dat systeem deze test heeft doorstaan en waar de zwakke plekken zitten. Daarnaast is het de vraag of deze situatie incidenteel was of in de toekomst structureel gaat worden. Ook wil hij weten hoe de gemeente daar dan mee omgaat. Daarom heeft hij de motie mede ingediend.

De heer DEEN beaamt dat het een extreem natte winter was. Men gaat naar een periode toe van steeds meer droogte en steeds meer extreme neerslag. Er is ook onduidelijkheid. Inwoners staan aan de lat voor het waterschapsbeleid, gezien de waterschapsverkiezingen. Hij snapt de intentie van de motie, maar zal die niet steunen. De wethouder doet ook heel veel en onderneemt veel activiteiten om er strak op te zitten.

De heer SCHEEPERS (wethouder) onderkent dat het heel vervelend is als je kelder onder water staat, ook al ben je er misschien volgens de Waterwet zelf verantwoordelijk voor.

De oorzaak van de ondergelopen kelders is heel evident. Sinds het begin van de metingen in 1906 is deze winter de op een na natste winter ooit. De februari maand staat in de top 5 van natste februari maanden. Normaal valt er 73 mm in De Bilt in deze maand, nu was het 120 mm. In Noord-Holland viel er zelfs 150 mm en op sommige plekken 170 mm. Het zijn wel uitzonderlijke situaties waarvan nog niet bekend is of ze zich ook structureel gaan doorzetten in de toekomst. Bekend is dat er langere periodes van droogte komen, evenals dat er af en toe vaker intensieve buien voor gaan komen. De verwachting dat deze winters structureel gaan worden is er nog niet.

De Waterwet is duidelijk wanneer er structureel iets gedaan moet worden. Die wet zegt dat er drie jaar achter elkaar voor meerdere weken sprake moet zijn van een dusdanig hoge grondwaterstand, dat het problemen oplevert. Dan moet de gemeente structureel iets gaan doen. Dit is de eerste keer dat het voorkomt en hij hoopt ook persoonlijk dat het hier voorlopig even bij blijft.

De opdracht om de wateroverlast als gevolg van de hoge grondwaterstanden te onderzoeken vindt hij enigszins ingewikkeld. Dat gebeurt namelijk sowieso al doorlopend. Dat is ook op artikel 41-vragen geantwoord. Het grondwater wordt doorlopend gemeten. Op de gemeentelijke website is daarnaast vermeld dat dat grondwater op verschillende punten in de stad wordt gemeten. Er is bovendien verwezen naar Open data Hilversum. Elke inwoner van Hilversum kan dus zien wat er op welke plek in de stad gemeten wordt.

Wat betreft maatregelen doet de gemeente al wat zij kan. Momenteel pompen heel veel bewoners water uit hun kelders weg op de riolering. Formeel gezien mag dat niet, maar hij snapt heel goed dat zij het water heel snel uit hun huis willen hebben. Daarom staat de gemeente toe dat dat gebeurt. De gemalen draaien op volle toeren, om te zorgen dat al het water uit het systeem kan. Het probleem van Hilversum-Oost is dat er geen oppervlaktewater is waar het overtollige water naartoe kan, zodat er heel veel spanning op het systeem zit. Daarnaast worden tunnels en ondergelopen viaducten leeggepompt en worden waar nodig extra rijplaten neergelegd om de doorgang te versoepelen. Met name in februari namen de problemen echt toe. De gemeente heeft toen ook heel veel vragen en telefoontjes gekregen. Op die basis is de informatievoorziening op de website aangevuld. Er zijn interviews aan verschillende kranten gegeven om te duiden waar het probleem vandaan komt, teneinde inwoners erop te wijzen wat ze zelf kunnen doen en wat de gemeente eraan doet. Hij heeft daarom erg veel moeite met de passage waarin staat dat hulpkreten van gedupeerde inwoners door de gemeente terzijde zijn geschoven als zijnde dat melders zelf verantwoordelijk zijn. De gemeente heeft heel veel telefoontjes ontvangen en heeft gedaan wat zij kon om iedereen zo goed mogelijk te woord te staan. Dat is misschien niet overal gelukt, maar er is daaraan keihard gewerkt.

Wat betreft motie M 24-42 voelt hij de problemen ook. Het college doet wat het kan en probeert daarover maximaal te informeren. De gemeente houdt de grondwaterstand altijd in de gaten. Als het nodig is wordt actie ondernomen. Het heeft eigenlijk niet zoveel zin om de raad in het najaar te informeren. Of problemen structureel zijn is pas over een aantal jaar bekend. Het gemeentelijk watermanagementplan stamt uit 2020 en wordt over een paar jaar vernieuwd. Dan is misschien wat meer over deze situatie bekend. Hij voelt de geest van de motie en het college voelt ook heel erg de urgentie van de inwoners, die met wateroverlast kampen. Wellicht is het toch raadzaam om te overwegen motie M 24-42 aan te houden. Het college blijft zaken in de gaten houden en zich maximaal inspannen om de overlast te beperken. Miljoenen kubieke meters water in de grond krijgt men niet weggepompt. Richting het nieuwe gemeentelijke watermanagementplan is beter bekend hoe het ervoor staat en op welke plekken problemen structureel zijn. Dan zijn echt maatregelen te nemen. Op dat moment spreekt het college weer met de raad.

Mevrouw JANSSEN verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen.

Mevrouw DE JONG-SCHRIJVERS houdt motie M 24-35 aan, maar wil wel dat de wethouder aan de gedupeerden blijft denken.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 23.24 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 23.25 uur.

Mevrouw JANSSEN gaat mee met het voorstel van de wethouder om de onderzoeken, bevindingen en contacten mee te nemen naar het nieuwe watermanagementplan vanaf 2026. Nogmaals benadrukt zij de actuele situatie nog steeds heel ellendig te vinden en te hopen dat het college voort blijft gaan op de goede ingeslagen weg.

18. MOTIE M 24-44 'ZIENSWIJZEPROCEDURE SPORTNOTA'

“De gemeenteraad van Hilversum bijeen op 6 maart 2024;
kennisgenomen hebbend van de discussie tijdens het vragenuur 28 februari 2024;
overweegt dat:

- er een nieuwe sportnota in de maak is;

- Participatie en meedenken voor belanghebbenden waaronder zeker sportverenigingen van (meer)waarde is;
 - de portefeuillehouder heeft aangegeven dat er vormen van participatie zijn geweest om input op te halen voor de nieuwe sportnota en er een bijeenkomst wordt georganiseerd waarin de contouren van de sportnota aan belanghebbenden wordt gepresenteerd. Maar de nota niet aan belanghebbenden wordt verstrekt;
 - er raadsleden zijn die er belang aan hechten om reactie-input van belanghebbenden op concept sportnota te ontvangen;
 - er geen schriftelijke zienswijze procedure voor de sportnota is opgenomen;
- draagt het college op:
om een schriftelijke zienswijze procedure te starten om zienswijzen van belanghebbenden op de sportnota op te halen. Het college kan hier dan op gebruikelijke wijze mee omgaan en bij behandeling in de commissie en raad kan de gemeenteraad kennisnemen van de zienswijzen en reactie van het college en input desgewenst betrekken bij besluiten over de nieuwe sportnota; en gaat over tot de orde van de dag.”
(Motie M 24-44 van de SP)

De heer VONK kijkt reikhalzend naar de sportnota uit en vraagt daarover alle verenigingen hun mening te laten geven, ook de kleine verenigingen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) heeft dezelfde vraag recent in het vragenuur beantwoord en haar standpunt is sindsdien niet veranderd. Zij ontraadt daarom de motie, omdat er een uitgebreide participatieprocedure is gevolgd, die aan de raad bekend is gemaakt in mei 2023. Die omvatte geen zienswijzenronde. Iedereen heeft zijn zegje kunnen doen. Er is een verenigingsmonitor gehouden. Ook waren er bijeenkomsten en enquêtes. Maatschappelijke organisaties en scholen zijn betrokken. Maandag 11 maart a.s. geeft zij een presentatie aan de sportverenigingen waarbij zij suggesties kunnen doen. De raad kan daarvan kennis nemen in de beeldvormende sessie in april a.s. Zienswijzen betekenen ook vertraging tot het derde of vierde kwartaal van 2024, terwijl de raad wacht op de uitkomst van de sportnota.

De heer VONK denkt niet dat uitstel nodig is, omdat het college gewoon stukken en de sportnota tegelijkertijd naar de raad en sportverenigingen kan sturen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) stelt dat het nog een keer laten meepraten van de verenigingen genoeg zou moeten zijn.

De heer WESTERNENG steunt de motie niet, teneinde vertraging te voorkomen. Hij hoopt dat de wethouder met de besturen van verenigingen in gesprek is en blijft en vertrouwt daarop.

Motie M 24-44 van de SP wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 24 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de SP, BVNL, de ChristenUnie en de PvdA voor.

19. MOTIE 24-45 ‘GEEN VUILTJE AAN DE LUCHT’

“De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 6 maart 2024; constaterende dat:

- Nederland heeft de slechtste luchtkwaliteit van West-Europa*;
- de luchtkwaliteit in Hilversum volgens de WHO norm niet goed is**;

- op 31 december 2023 er 114 deelnemers zijn aan het Schone Lucht Akkoord (SLA) bestaande uit 101 gemeenten, 12 provincies, en de Rijksoverheid vertegenwoordigd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
 - de gemeente Hilversum het SLA nog niet heeft ondertekend;
- overwegende dat:
- de Omgevingswet gemeenten meer kansen biedt voor een fysiek gezonde leefomgeving;
 - schone lucht in het belang is voor het gezond kunnen leven van alle mensen;
 - schone lucht van economisch belang is;

draagt het college op om:

- namens de gemeente Hilversum zo spoedig mogelijk over te gaan tot het mede ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord;
- uiterlijk 2025 met een plan van uitvoering komt met voor de gemeente Hilversum relevante acties ter verbetering van de schone lucht in Hilversum in lijn met het Schone Lucht Akkoord;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-45 van Democraten Hilversum, D66, de PvdA en GroenLinks)

- <https://www.wur.nl/nl/nieuws/luchtvervuiling-het-onzichtbare-probleem-van-nederland.htm>

** <https://www.theguardian.com/environment/ng-interactive/2023/sep/20/europes-pollutiondivide-see-how-your-area-compares>

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK heeft tijdens de commissiebehandeling de wethouder gevraagd hoeveel procent fijnstof het college verwacht te reduceren in Hilversum met het akkoord en wat de concrete gezondheidswinst wordt. Het antwoord was dat dat onbekend is. Daarop concludeerde zij samen met de wethouder dat de gemeentelijke invloed nihil is, omdat de luchtkwaliteit voornamelijk bepaald wordt door invloeden van buitenaf. Met het Schone Lucht Akkoord committeert de gemeente zich echter wel aan maatregelen, ook als deze nog geen beleid zijn of als die tegen gemeentelijk beleid ingaan.

Er komt vanuit de overheid een stuurgroep van partijen die ondertekenaars mag aanspreken op de uitvoering. Er kunnen lopende het akkoord nieuwe maatregelen worden toegevoegd. Hiermee levert de gemeente zelfstandigheid in. Het vasthouden aan jaartallen en het ondertekenen van een akkoord, waarbij Hilversum kan worden aangesproken op de uitvoering, lijkt weinig ruimte over te houden voor een zekere mate van bestuurlijke flexibiliteit. Zeker als blijkt dat maatregelen een negatief effect hebben op bijvoorbeeld de lokale economie en lokale ondernemers, wat nu nog niet onderzocht is, zoals zero emissie. Dat zijn zaken die het CDA kritisch wil blijven volgen en waarbij zij de vrijheid wil behouden om te anticiperen op eventueel negatieve gevolgen van maatregelen. Daarom is het CDA geen voorstander van het tekenen van het akkoord en is zij tegen de motie.

Mevrouw REDMEIJER herinnert aan het aannemen van motie M 23-153 op 8 november 2023, waarmee het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord is afgewezen. Het opnieuw indienen van een motie over hetzelfde onderwerp vindt zij niet erg netjes en herinnert haar aan een motie ‘Kappen met kappen’ uit juni 2018, waarop GroenLinks aangaf dat de raad twee maanden daarvoor al een besluit had genomen, waarop men niet kan terugkomen. Zij vraagt GroenLinks daarom uit te leggen, waarom zij twee keer een motie met hetzelfde doel indient.

De heer VAN WAARDEN antwoordt dat het college heeft aangegeven het Schone Lucht Akkoord te willen ondertekenen. Dat akkoord is landelijk door alle provincies ondertekend. Veel gemeenten hebben zich daarbij aangesloten. De luchtkwaliteit is in Hilversum nu onder de maat. Het Schone Lucht Akkoord

heeft de intentie om die luchtkwaliteit te verbeteren. De indieners werden verrast door een motie om die ondertekening terug te draaien, omdat de raad nog geen toestemming had gegeven. GroenLinks heeft daar toen tegen gestemd en is consequent door nog steeds voorstander te zijn van het Schone Lucht Akkoord.

Mevrouw REDMEIJER erkent dat GroenLinks op de inhoud consequent is, maar niet op de procedure van het nemen van raadsbesluiten. Dat vindt zij niet chic.

De heer FENNEMA erkent dat schone lucht van levensbelang is, maar het akkoord is gemotiveerd met maatregelen die de gemeente al als beleid heeft vastgesteld. De enige toevoeging is twee, drie ambtenaren die naar werkgroepen gaan.

Ingewikkeld vindt hij de met de SP gemaakte afspraak om een opmerking in de motie op te nemen over de omgevingsvisie. Hij vraagt daarom de mening van de SP, hoe die hierin staat.

De heer VONK is door de griffie verwezen naar de burgemeester, die hem zei dat de motie van tafel zou gaan. Hij beschikt nu over voortschrijdend inzicht.

De heer FENNEMA stelt dat een vorige motie is aangenomen en niet ongedaan wordt gemaakt. Het wordt dan ingewikkeld als de SP voor de voorliggende motie zou stemmen. Dan begrijpt hij destijds de gemaakte afspraak met de SP niet meer.

Mevrouw REDMEIJER kondigt aan het harde werk van mevrouw Jansson aan motie M 23-153 graag in stand te willen houden, zodat zij nu tegen de voorliggende motie stemt.

Motie M 24-45 wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 19 tegen 16 stemmen aangenomen, met de stemmen van BVNL, het CDA, de VVD en Hart voor Hilversum tegen.

20. M 24-47 'INTERNATIONALE VROUWENDAG'

“De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 6 maart 2024;

Overwegende dat:

- 8 maart sinds 1908 de internationale vrouwendag is;
- op 8 maart de sociale, politieke en economische prestaties van vrouwen over de hele wereld worden geëerd; -
- op 8 maart stil wordt gestaan bij de vooruitgang die is geboekt in het kader van gelijkheid tussen mannen en vrouwen;
- deze vooruitgang nog niet heeft geleid tot daadwerkelijke gelijkheid, zoals bijvoorbeeld gelijke rechten, gelijke deelname aan de arbeidsmarkt, gelijke beloning, gelijke deelname aan de (lokale) politiek;
- op deze dag ook herdacht wordt waarom gelijkheid zo belangrijk is voor de samenleving;

constaterende dat:

- hoewel het aantal politiek actieve vrouwen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau is gestegen sinds 1919, van 1 % naar 37 % in 2021;
- dat het aantal vrouwelijke raadsleden in Hilversum exact overeenstemt met dat landelijk gemiddelde van 37 % (14 vrouwelijke raadsleden van de 37 zetels);
- er in Hilversum 94.426 mensen wonen, waarvan 48,91% man is en 51,09% vrouw;
- de vertegenwoordiging van vrouwelijke inwoners van Hilversum (dus) achterblijft bij het aantal vrouwelijke raadsleden;
- het van belang is om het aantal politiek actieve vrouwen in Hilversum te vergroten;

- er in Hilversum geen lokaal evenement is, waarbij wij samen internationale vrouwendag kunnen vieren en het politieke raadswerk actief onder de aandacht kunnen brengen;
- verzoekt het college:
- een jaarlijks programma te ontwikkelen waarmee 8 maart - Internationale Vrouwendag ook in Hilversum op de kaart wordt gezet;
 - structureel .€ 35.000,- te reserveren en dit mee te nemen in de Kadernota 2024;

en gaat over tot de orde van de dag.”

(Motie M 24-47 van de PvdA, GroenLinks, D66, Democraten Hilversum en de SP)

- 1 Hoe gender(on)gelijk is de Nederlandse politiek? | Nieuwsbericht | College voor de Rechten van de Mens (mensenrechten.nl).

Mevrouw REMMERS licht de motie toe. In de aanloop naar de raadsvergadering heeft een zeer bont gezelschap aan vrouwen zich verzameld. Vrijdag 8 maart is het Internationale Vrouwendag, die 116 jaar terug voor het eerst is gevierd. Er is sindsdien ontzettend veel veranderd. Er is veel meer keuzevrijheid en scholing. Vrouwen mogen politiek actief worden. Ze hebben het recht om te werken. Haar schoonmoeder hoefde geen ontslag te nemen, want ze werd van rechtswege ontslagen vanwege het aangaan van een huwelijk. Er is dus echt wel vooruitgang, dus er is een feestje op 8 maart te vieren.

Tegelijkertijd is er nog voldoende reden om aandacht te vragen voor specifieke zaken die met name vrouwen, maar ook mannen betreffen. Daarvan licht zij er twee uit. 45% van de vrouwen maakt ooit fysiek of seksueel geweld mee en bijna driekwart is ooit seksueel geïntimideerd.

Het tweede aspect is werk en vrouwen. In Nederland is een op de zes vrouwen economisch niet zelfstandig. Dat betekent dat zij een inkomen hebben dat lager is dan 70% van het minimumloon. Dat is een groot financieel risico op armoede bij een scheiding. De rijksoverheid heeft een programma met als doel om meer vrouwen werk, zorg voor kinderen en het huishouden te laten combineren. Dat kan alleen als mannen ook daar hun verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vraagt het verband uit te leggen tussen het betoog van mevrouw Remmers en de constatering dat het van belang is om het aantal politiek actieve vrouwen in Hilversum te vergroten.

Mevrouw REMMERS antwoordt dat het aantal vrouwen in de wereld net iets groter is dan het aantal mannen. Zij wil evenveel vrouwen als mannen in de raad vertegenwoordigd laten zijn.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK vraagt of het nieuwe parkeerbeleid niet was aangenomen als er een hoger percentage vrouwen in de raad had gezeten.

Mevrouw REMMERS sluit dat niet uit. Er zijn namelijk aparte vrouwenparkeerplekken, die nodig zijn, omdat vrouwen zich ook in parkeergarages wel eens onveilig voelen.

Mevrouw KALK vindt het van de zotte dat die aparte parkeerplaatsen nodig zijn. Toen zij geboren werd waren vrouwen nog niet handelingsbekwaam. In 1990 werd een regel ingevoerd waarmee meisjes, als ze 18 jaar werden, economisch zelfstandig werden. Daarvoor waren ze dat niet en waren ze afhankelijk van hun vader of hun partner. Haar moeder is heel jong weduwe geworden. Zij werkte en had een inkomen, ook tijdens het huwelijk. Haar moeder had een bestaan en een identiteit. Vanaf het moment dat zij weduwe was, werd in elk officieel document van de overheid gezet: weduwe van. Dat heeft haar moeder verschrikkelijk gevonden, want dat ging ten koste van haar identiteit. Meiden in deze tijd maken vergelijkbare dingen mee die ten koste gaan van hun identiteit. Hilversum doet niks structureels aan de viering van 8 maart. De indieners vragen daar verandering in aan te brengen en daar een plan voor te maken.

Mevrouw WESSELINK kijkt er heel erg naar uit een mooi thema over het onderwerp te kunnen belichten.

Mevrouw VAN EXEL-VAN DIJK zou willen dat de raad en de samenleving haar beoordelen op wat zij zegt of wat zij doet, en niet omdat zij een vrouw is. Dat is in haar ogen discriminerend onrechtvaardig en ook stigmatiserend. Haar plek op de lijst voor het CDA destijds zou volgens sommigen alleen maar komen, omdat zij een vrouw is. Zij vraagt zich af waarom niet een oproep is gedaan om te komen tot een jaarlijks programma om meer ondernemers bij de lokale politiek te betrekken. Waarom is er geen oproep gedaan tot het afschaffen van politiek verlof, dat in de praktijk een heel eenzijdige afspiegeling van de samenleving geeft binnen een raad, ongeacht of het mannen of vrouwen zijn? Kwalitatief hoogwaardig bestuur zou in de raad voorop moeten staan. Geslacht heeft volgens haar helemaal niets met kwaliteit te maken.

Zij vraagt zich tot slot af wat het zegt over het beeld dat de makers van de motie van vrouwen hebben als men denkt dat er een programma voor nodig is om vrouwen uit te leggen dat ze vrouw zijn en dat er zoiets bestaat als lokale politiek. Vrouwen kunnen volgens haar heel goed zelf bepalen waar hun interesses liggen en wat hun voorkeur heeft. Vrouwen hebben zelfbewustzijn en hoeven niet aan de hand meegenomen te worden. Politiek is een roeping en moet je doen uit intrinsieke motivatie. Daar gaat een programma naar haar mening helemaal niets aan veranderen.

Mevrouw REMMERS hoort mevrouw Van Exel-Van Dijk juist een aantal thema's aanroeren die de raad jaarlijks zou kunnen bespreken. Men kan het erover hebben wat het zou betekenen als meer vrouwen politiek actief zouden worden. Zij wil thema's bedenken die niet specifiek voor vrouwen zijn. Zij meent dat mevrouw Van Exel-Van Dijk best wel te porren is voor een jaarlijks evenement om met elkaar te bespreken om de bestuurlijke kwaliteit te verhogen.

Mevrouw VAN DE LINDE heeft groot respect voor haar collega's die hun naam onder de motie hebben gezet, maar heeft dat zelf niet gedaan. Zij is namelijk principieel tegen het verbijzonderen van vrouwen. Vrouwen kunnen en mogen in Nederland evenveel als mannen. Zij zijn allang geen achtergestelde groep meer, dankzij de inzet van vele generaties. Hun nagedachtenis doet men volgens haar geen recht door zichzelf als slachtoffer te blijven framen. Daarnaast kan zij de specifieke strekking van de motie niet ondersteunen. Wat de kans om politiek actief te worden betreft, gelooft zij niet dat vrouwen op een achterstand staan. Sterker nog, zij durft te beweren dat bij elke politieke partij een vrouw die actief wordt een grotere kans heeft om in de raad te komen dan een blanke man van middelbare leeftijd, dankzij misplaatste politieke correctheid. Men is pas werkelijk gelijkwaardig als het op kieslijsten er niet meer toe doet hoeveel personen er van welk geslacht er op de lijst staan en in welke volgorde. Kwaliteit en inzet zouden leidend moeten zijn, wat zij met mevrouw Van Exel-van Dijk eens is. Waar en met welk geslacht je geboren bent, is daarbij volstrekt irrelevant. Graag sluit zij af met wat in haar partij de Trias van Bolkestein wordt genoemd: niet je geloof, maar je gedrag, niet je afkomst, maar je toekomst en niet een groep, maar jij als individu is bepalend. En dus ook niet de inhoud van je onderbroek.

Mevrouw WALTERS (wethouder) stelt dat de motie een nieuwe wens bevat, waarvoor € 35.000,- wordt gevraagd. Gevraagd is of zij die in de voorjaarsnota wil opnemen. De motie heeft geen dekking. Daarom stelt zij voor de motie aan te houden en die bij de behandeling van de voorjaarsnota opnieuw in te dienen. Dan kan het echte politieke debat gevoerd worden over nieuw voor oud.

Mevrouw VAN DE BEEK gaat mee met de wethouder. De positie van de vrouw is belicht en hoopt dat die versterkt kan worden.

De VOORZITTER constateert dat de motie wordt aangehouden.

De VOORZITTER besteedt vervolgens aandacht aan mevrouw Verloop die afscheid neemt als secretaris van de Rekenkamer. Het verlies van haar grote liefde heeft zij omgezet in een tocht met een nieuwe betekenis voor zichzelf. Zij heeft de opleiding 'Verlies en rouw' gevolgd. Daardoor heeft ze de

kracht opgepakt om anderen te kunnen helpen. Zij heeft een boek geschreven met verhalen van jongeren die een ouder verloren, waarmee anderen een handreiking wordt gedaan.

Dorien Verloop heeft laten zien hoe een rekenkamer toegevoegde waarde kan hebben voor de kwaliteit van het controlerende werk van de raad. Er is een waardige opvolger gevonden. Voor hem is het belangrijkst dat raad en college Dorien intens dankbaar zijn voor de veertien jaar waarin ze zoveel heeft gedaan voor de gemeente, de Rekenkamer en de ontwikkeling daarvan. Bovenal was zij een inspirerend voorbeeld voor allen van hoe men vanuit een eigen lot kan kiezen om anderen terzijde te staan. Daarmee wenst hij haar heel veel succes en geluk.

Applaus

Mevrouw VERLOOP dankt de raad, het college, de ambtelijke organisatie, de griffie en de Rekenkamer voor de ontzettend fijne en bijzondere samenwerking. Zij waren een grote steun in goede en moeilijke tijden. Het was haar een eer en groot voorrecht om haar werk te mogen doen, dat zij met heel veel plezier heeft gedaan. Toch wel met pijn in haar hart gaat zij nu een ander pad in.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 00.02 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 3 april 2024,
de griffier, de voorzitter,

A.J. van Meerveld CMC

dr.ir. G.M. van den Top